NATIONAL CENTER FOR
EDUCATIONAL QUALITY
ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, განათლების საფეხური
სამართლის საბაკალავრო პროგრამა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების დასახელება
შპს თბილისის თავისუფალი აკადემია

შეფასების თარიღ(ებ)ი

26.01.2023

დასკვნის წარდგენის თარიღი
20.03.2023

თბილისი

შინაარსი

I. ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ 4

II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა 5

III. **პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან** 6

1.საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათი შესაბამისობა პროგრამასთან 6

2.სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზაცია, პროგრამის დაუფლების შეფასების ადეკვატურობა 10

3.სტუდენტთა მიღწევები და მათთან ინდივიდუალური მუშაობა 13

4.სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა 15

5.სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები 20

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ [1]

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	შპს თბილისის თავისუფალი აკადემია
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	204876991
ინსტიტუციის ტიპი	კოლეჯი

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ანა კლებეს-პელისიერი, სტრასბურგის უნივერსიტეტი, საფრანგეთი.
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	ეკა კაველიძე, კავკასიის უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	გიორგი მახარობლიშვილი - თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო.
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	სოფიო უგრეხელიძე - განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა - საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უნივერსიტეტი/ორგანიზაცია/ქვეყანა)	თათია უბერი, კავკასიის უნივერსიტეტი, საქართველო

[1] ერთობლივი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: გთხოვთ მიუთითოთ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები, რომლებიც ახორციელებენ პროგრამას. საიდენტიფიკაციო კოდისა და დაწესებულების ტიპის მითითება სავალდებულო არ არის, თუ უსდ აღიარებულია უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად.

I. ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება (ქართულად)	სამართალი
უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის დასახელება (ინგლისურად)	Law
უმაღლესი განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია	სამართლის ბაკალავრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	0421.1.1 სამართალი
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/ საგნების/ საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება	
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (აკრედიტებული/ არააკრედიტებული/ პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაციის მქონე) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	ახალი
პროგრამაზე დაშვების დამატებითი მოთხოვნები (სამხატვრო- შემოქმედებითი და/ან სპორტული საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში, შემოქმედებითი ტურის/შიდა კონკურსის გავლა, ან სხვა პროგრამის შემთხვევაში, პროგრამაში დაშვების/პროგრამის განხორციელების სპეციფიკური მოთხოვნები.)	

I.

II. აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემაჯამებელი დასკვნა

- **ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ[2]**

- 2022 წელს თბილისის თავისუფალმა აკადემიამ შეიმუშავა ახალი საბაკალავრო პროგრამა. როგორც თვითშეფასების ანგარიშშია აღნიშნული - ის ორიენტირებულია სამართლის სფეროში საჭირო კვალიფიკაციისა და აუცილებელი პროფესიული და პრაქტიკული უნარების მქონე სპეციალისტების მომზადებაზე შრომისა და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისად. ფაქტობრივად, თბილისის თავისუფალმა აკადემიამ ჩაატარა დასაქმების ბაზრის ანალიზი, რათა დაედგინა სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის აქტუალობა და მოთხოვნა. თავისუფალმა აკადემიამ ასევე აღნიშნა, რომ რეგულარულად იზრდება სამართლის საბაკალავრო პროგრამების რაოდენობა. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, პროგრამის აქტუალობა განისაზღვრება სამართლის სფეროს პოპულარობითა და დასაქმების ბაზარზე მაღალი მოთხოვნით.
- საბაკალავრო პროგრამის ჩამოყალიბებისას გამოყენებული იქნა სხვადასხვა სახელმძღვანელო პრინციპები: შედარებითი მიდგომა საერთაშორისო პერსპექტივიდან, კემბრიჯის, დედოფალ მერის აკადემიის, პარიზის I სორბონის არსებული პროგრამების გათვალისწინებით, როგორც აღნიშნული იყო თვითშეფასების გუნდთან/ჯგუფთან ინტერვიუების დროს.
- აღნიშნული საერთაშორისო მახასითებელი გამოყენებული იქნა სხვადასხვა მიზნით, როგორიცაა კრედიტების მინიჭება/ინტერნაციონალიზაცია/ინტერდისციპლინურობა/პერსონალისა და აკადემიური წევრების შეფასება/ლექციების განსაზღვრა/პრაქტიკული კომპონენტი, სხვა კრიტერიუმებთან ერთად.
- გამოყენებული იქნა როგორც ეროვნული შედარებითი მიდგომა, ასევე სამართლის დარგობრივი მახასიათებელი.
- პროგრამა მოიცავს 240 კრედიტს და აგებულია ძირითადი სასწავლო სფეროს შესაბამისი სასწავლო კურსების/საგნებისა და თავისუფალი კომპონენტების პრინციპით. ძირითადი სასწავლო სფეროს შესაბამისი კურსები/საგნები წარმოდგენილია სავალდებულო და არჩევით კომპონენტებად.
- პროგრამის ხელმძღვანელებმა ასევე აღნიშნეს მისი ძლიერი მხარეები: პრაქტიკული კომპონენტი სამართლის თითოეულ სფეროში, კურსები, რომელშიც მონაწილეობენ პრაქტიკოსები, მაგალითად მოსამართლეები და სხვა, ასევე სამართლის სწავლების საერთაშორისო პრაქტიკის გამოყენება. ასევე დიდი მნიშვნელობა ენიჭება კვლევის კომპონენტს (საბაკალავრო ნაშრომი).

- **აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა:**

- აკრედიტაციის ვიზიტი ჩატარდა 2023 წლის 26 იანვარს. ის დაიწყო თბილისის თავისუფალი აკადემიის ადმინისტრაციასთან და თვითშეფასების ჯგუფთან ინტერვიუებით. მას მოჰყვა შეხვედრები ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან, აკადემიური და მოწვეული

[2] პროგრამასთან დაკავშირებული ზოგადი ინფორმაციის მიწოდებისას მიზანშეწონილია წარმოადგინოთ საგანმანათლებლო პროგრამის რაოდენობრივი მონაცემების ანალიზიც.

პერსონალის წარმომადგენლებთან, დამსაქმებლებთან, ასევე სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან. ასევე მოეწყო ვიზიტი ბიბლიოთეკაში (ბიბლიოთეკის სწავლების მართვის სისტემის ჩათვლით), სალექციო ოთახებსა და სხვა ობიექტებში.

- აკადემიის ადმინისტრაციასთან (რექტორთან, პრორექტორთან და სხვა წარმომადგენლებთან) ინტერვიუებში აღნიშნული იყო ამ ახალი პროგრამის სხვადასხვა დამატებითი ღირებულებები, მათ შორის მრავალი არჩევითი კურსი, მომავალში ინგლისურ ენაზე ახალი ლექციების დანერგვის მიზანი, აგრეთვე ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმების გაფორმება შრომის ბაზართან სტუდენტების სტაჟირების ხელშეწყობის მიზნით. ფაქტობრივად, არსებობს მჭიდრო თანამშრომლობა შრომის ბაზართან, როგორც ეს, მაგალითად, პროფესიონალ წარმომადგენლებთან ინტერვიუებიდან გამოჩნდა. პროგრამის შედგენისას გათვალისწინებული იქნა ამ წარმომადგენლების მიერ გაცემული რეკომენდაციები.

- ასევე აღინიშნა საერთაშორისო სტრატეგია არსებული პარტნიორობის გათვალისწინებით. ამ მხრივ, აკადემია ასევე აპირებს გამოიყენოს არსებული ინგლისურენოვანი საბაკალავრო პროგრამა ბიზნესში, როგორც ხიდი მეტი საერთაშორისო პარტნიორობის განვითარებისთვის.
- ადგილზე ვიზიტის დროს ასევე აღინიშნა დახურული თანამშრომლობა თვითშეფასების გუნდსა და თვითშეფასების ჯგუფს შორის, და ეს უკანასკნელი ძირითადად დაკომპლექტებულია აკადემიური და მოწვეული პერსონალით. დამატებითმა ინფორმაციამ დაადასტურა ეფექტური და ნაყოფიერი თანამშრომლობა კოლეგებს შორის.

- **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**
- პირველი შთაბეჭდილება თვითშეფასების ანგარიშის გავლისას - რომელიც შეიძლება ფაქტობრივად უფრო ზუსტი ყოფილიყო ზოგიერთ ასპექტში - იყო ამ ახალი პროგრამის ერთგვარი კრეატიულობის ნაკლებობა სამართლის პროგრამების უკვე არსებული რაოდენობის გათვალისწინებით. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, მიუხედავად იმისა, რომ თავისუფალი აკადემიის სამართლის საბაკალავრო პროგრამა, როგორც ჩანს, შეესაბამება არსებულ სტანდარტებს, დამატებული ღირებულება, როგორც ასეთი, არ იყო ნათელი.
- თუმცა, ინტერვიუების დროს გამართულმა დისკუსიებმა დაამატა საჭირო ინფორმაცია უმაღლესი იურიდიული განათლების პროგრამის ძირითადი დამატებითი ღირებულების შესაფასებლად.
- ყველა დოკუმენტის გაანალიზების, ყველა შეხვედრაში მონაწილეობისა და დაწესებულების მონახულების შემდეგ, დადასტურდა, რომ პროგრამა ზოგადად გთავაზობთ ყველა საჭირო ინფორმაციას, რაც ბაკალავრიატის კანდიდატებს სჭირდებათ ინფორმაციისთვის და თეორიული და პრაქტიკული მომზადებისთვის. სტუდენტებს აქვთ ინფორმაცია აკადემიურ პროგრამებზე, სასწავლო დატვირთვაზე და სასწავლო კურსების მიზანზე, სწავლება-სწავლის მეთოდებზე, ლიტერატურაზე, შეფასებაზე და სასწავლო კალენდარზე. პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები სათანადოდ არის განსაზღვრული.
- ექსპერტთა ჯგუფს ჰქონდა საკმაოდ დადებითი საერთო შთაბეჭდილება პროგრამის შესახებ შინაარსის, განმარტების დონის, სტრუქტურისა და შესაბამისობის, ასევე აკადემიური და პროფესიული მოთხოვნების თვალსაზრისით.

- ზოგადად, განსაკუთრებით საინტერესო იყო აკადემიის სტრატეგია, რომელიც ეძებს ურთიერთკავშირს საბაკალავრო პროგრამასა და პროფესიულ ცხოვრებას შორის: პროგრამის ძირითადი მიზანი და დასახული სწავლის შედეგებია სტუდენტებს საშუალება მიეცეთ მოიპოვონ საჭირო სამართლებრივი კომპეტენციები და უნარები, რაც მათ საშუალებას მისცემს შეასრულონ პრაქტიკული სამართლებრივი სამუშაო ეროვნულ თუ საერთაშორისო სამართლებრივ გარემოში.
- სასწავლო რესურსები (ადამიანური რესურსები, აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება, მატერიალური რესურსები, ბიუჯეტი) შეესაბამება პროგრამის მიზნებსა და სამომავალო განვითარებას, თუმცა საჭიროებს შემდგომ განვითარებას.
- საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტებთან არის შემდეგი:

1. **საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათი შესაბამისობა პროგრამასთან - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.**

   1.1. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   1.2. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   1.3. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   1.4. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   1.5. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

2. **სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

   2.1. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   2.2. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   2.3. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   2.4. - **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

3. **სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.**

   3,1. - **მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**

   3,2. არ ეხება

4. **სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.**

   4,1. - მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   4,2. - არ ეხება
   4,3. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   4,4 - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
   4,5. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

5. **სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან.**

   5,1. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   5,2. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

   5,3. - შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

- თუმცა, თუ პროგრამა აკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობით მოთხოვნილ ძირითად სტანდარტებს, ქვემოთ მოყვანილი რეკომენდაციები, როგორც უკვე აღვნიშნეთ, გვთავაზობს არსებითად შესაბამისობას 2.4, 3.1, 4.1 სტანდარტში შეტანილ მოთხოვნებთან:

რეკომენდაციები

პროგრამას სჭირდება სტუდენტების შეფასების აპელირების ნაწილში პროცედურების უფრო კონკრეტული, დეტალური და გამჭვირვალე განმარტება/აღწერა.

პროგრამას სჭირდება პროაქტიული და რეალისტური მობილობის პოლიტიკა - სტუდენტების მონაწილეობა მობილობის საერთაშორისო პროგრამებში, სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო აქტივობებში, მათ შორის კლასგარეშე აქტივობებში საქართველოს მასშტაბით, ასევე მსგავს აქტივობებში საზღვარგარეთ (მაგალითად, Erasmus+ პროგრამა).

რეკომენდებულია აკადემიური პერსონალის სათანადო აქტიურობა სამეცნიერო სფეროში (კვლევების ჩატარება, კონფერენციებში მონაწილეობა და სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნება და ა.შ.).

რეკომენდებულია, სხვა საშუალებებთან ერთად, აკადემიური პერსონალის მიერ ჩატარებული სამეცნიერო კვლევების ფინანსური წახალისება და მხარდაჭერა ადგილობრივ, ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე.

რეკომენდებულია გარე შეფასების დოკუმენტის წარდგენა, როდესაც ის მითითებულია თვითშეფასების ანგარიშში და დასახელებულია ინტერვიუების დროსაც.

- **რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:**

- ამ ახალი პროგრამის კონკურენტუნარიანობის ხელშეწყობის მიზნით, ნამდვილად მნიშვნელოვანი იქნებოდა მისი ეროვნული ხილვადობისა და მიმზიდველობის გაუმჯობესება.
- პროგრამის შემუშავებისას რაც შეიძლება მაქსიმალური აქცენტი უნდა გაკეთდეს აღნიშნულ პრაქტიკულ კომპონენტზე.
  - საერთაშორისო სამართლის კომპონენტის აღნიშნული მნიშვნელობიდან გამომდინარე, სასარგებლო იქნება პროგრამასთან დაკავშირებული საერთაშორისო სტრატეგიის ადეკვატურად შემუშავება (მათ შორის, ახალი ლექციების დამატება - იხ. ქვესტანდარტი 1.4).
  - ამ კუთხითაც, მომავალში უფრო მეტი ინგლისურენოვანი კურსი ხელს შეუწყობს პროგრამის მიმზიდველობას.

- o პროგრამის ზოგადი მიზნებიდან გამომდინარე, საჭირო იქნებოდა ბიუჯეტის გაზრდა უმეტესად სწავლის საფასურზე დაყრდნობით.

- ▪ ასევე, რჩევის სახით, აკადემიური წერის სილაბუსის შინაარსში გათვალისწინებულ უნდა იქნეს იურიდიული სამეცნიერო-კვლევითი დოკუმენტის ასაგებად და მოსამზადებლად აუცილებელი საკითხები, როგორიცაა ნაშრომის სტრუქტურა, სათაური, დასკვნა და ა.შ

- ▪ **ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

- ▪ **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)[3]**

- ▪ **ინფორმაცია არგუმენტირებული პოზიციის გაზიარების, ან არ გაზიარების არგუმენტაციის თაობაზე**

- ▪ **საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)[4]**

- ▪ **ინფორმაცია არგუმენტირებული პოზიციის გაზიარების, ან არ გაზიარების არგუმენტაციის თაობაზე**

- ▪ **ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)**

---

[3] პრაქტიკა, რომელიც გამორჩეულად ეფექტურია და რომელიც შეიძლება გახდეს საორიენტაციო ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამებისთვის.

[4] პრაქტიკა, რომელიც გამორჩეულად ეფექტურია და რომელიც შეიძლება გახდეს საორიენტაციო ან მაგალითი სხვა საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამებისთვის.

III. პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათი შესაბამისობა პროგრამასთან

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება დაწესებულების მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით, რეგულარულად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები. პროგრამის შინაარსი და თანმიმდევრული სტრუქტურა უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ითვალისწინებს სწავლის სფეროს, საფეხურისა და საგანმანათლებლო პროგრამის თავისებურებებს და ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულს ამზადებს პროგრამა. პროგრამის მიზნები ასევე, ასახავენ პროგრამის წვლილს დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

.

საბაკალავრო პროგრამა არის ახალი ინიციატივა, რომელიც დაფუძნებულია თბილისის თავისუფალ აკადემიაში, რომელიც სულ 25 წელს ითვლის.

როგორც თვითშეფასების ანგარიშში და ინტერვიუებში აღინიშნა, იურისპრუდენცია შრომის ბაზარზე ერთ-ერთი ყველაზე მზარდი და მოთხოვნადი პროფესიაა. ეს ზრდის მოთხოვნას მაღალი კლასის უმაღლეს განათლებაზე როგორც დამსაქმებლების, ისე სტუდენტების მხრიდან. სწორედ ამიტომ, საბაკალავრო პროგრამა ორიენტირებულია დამსაქმებელთა საჭიროებებზე, რადგან შრომის ბაზარი უკიდურესად კონკურენტუნარიანი გახდა. მაგრამ, როგორც იმავე ინტერვიუების დროს პანელის წევრებმა აღნიშნეს, უკვე არსებობს მრავალი იურიდიული პროგრამა. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, ის შემუშავებულია თბილისის თავისუფალი აკადემიის „საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის“ საფუძველზე.

სამართლის საბაკალავრო პროგრამას აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურად არის დაკავშირებული ერთმანეთთან. პროგრამის შინაარსი და ზოგადი სტრუქტურა ასევე უზრუნველყოფს მიზნების მიღწევას: სამართლის ზოგადი არსის/სამართლებრივი სისტემის/სამართლის ფუნდამენტური პრინციპების/ქართული სამართლის ისტორიული წყაროების ღრმა ცოდნა, აგრეთვე კერძო, სისხლის სამართლის, საჯარო და საერთაშორისო სამართლის ძირითადი პრინციპების, ნორმების, თეორიების და არსებითი რეგულაციების ცოდნა.

სტუდენტებს უნდა შეეძლოთ სამართლებრივი დავის წარმართვა/ადაპტირება მუდმივ ცვალებად პროფესიულ გარემოსთან (შდრ. თვითშეფასების ანგარიში), რაც დაისახა როგორც მოსალოდნელი სწავლის შედეგები. უნდა დავამატოთ, რომ ინტერვიუების დროს საკმაოდ ნათლად გამოვლინდა

პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტის მნიშვნელობა, მაგრამ სხვა არსებული პროგრამების სტუდენტებთან ინტერვიუში აღნიშნული იყო პრაქტიკული კომპეტენციის ნაკლებობა და ზოგადად სასწავლო გეგმის გარე აქტივობების ნაკლებობა.
პროგრამა ეხმიანება სამართლის სფეროში არსებულ გამოწვევებსა და მოვლენებს.
ყველა აღნიშნული ძირითადი ფაქტორი, საკმარის ინფრასტრუქტურასა და რესურსებთან ერთად, წარმოადგენს მხარდამჭერ არგუმენტებს იმისათვის, რომ სადოქტორო პროგრამის ამოცანები რეალისტურად და მიღწევადად იქნეს აღქმული და ითვალისწინებდეს შრომის ბაზრის მოთხოვნებს.
ამასთან დაკავშირებით, განხორციელდა შრომის ბაზრის კვლევა როგორც ადგილობრივი ბაზრის მოთხოვნების, ასევე საერთაშორისო ბაზრის თანამედროვე ტენდენციების გათვალისწინებით. აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა ასევე გააანალიზა დამსაქმებელთა ინტერესები. სამომავლოდ პროგრამის გაუმჯობესების მიზნით, სწავლის შედეგები მუდმივად შეფასდება. აქვე უნდა დავამატოთ, რომ პროგრამის დაარსების ძირითად პერიოდში განხორციელდა გარე დაკვირვება, რამაც გამოიწვია დარგის კვალიფიციური სპეციალისტების დადებითი შეფასება.

დასასრულს უნდა დაემატოს, რომ პროგრამის მიზნები შეესაბამება დაწესებულების მისიებს, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. მაგრამ საერთაშორისო სამართლის კომპონენტის აღნიშნული მნიშვნელობის გათვალისწინებით, შეიძლება სასარგებლო იყოს პროგრამის საერთაშორისო სტრატეგიის უფრო მეტად განვითარება, მათ შორის, მაგალითად, სტუდენტებისა და/ან აკადემიური პერსონალის გაცვლა/ საერთაშორისო სამართალთან დაკავშირებული მეტი კურსის შემოღება/საერთაშორისო პარტნიორობისა და პროგრამების განვითარება, რამაც შეიძლება გაზარდოს პროგრამის საერთაშორისო ხილვადობა. ამან ასევე შეიძლება გააძლიეროს პროგრამის სპეციფიკა აკადემიურ ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის თვალსაზრისით. სინამდვილეში, სტუდენტებმა და კურსდამთავრებულებმა ასევე აღნიშნეს მეტი საერთაშორისო აქტივობების საჭიროება, მაგალითად, პროაქტიული Erasmus+ პროგრამა ან თუნდაც იმიტირებული სასამართლოები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.
- თვითშეფასების ანგარიში+დანართი #1;
- სხვადასხვა ინტერვიუები;
- სილაბუსები.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურს შეეძლო უფრო ზუსტად და სტრატეგიულად გაეანალიზებინა დამსაქმებლების ინტერესების გამოკითხვები, რომლებიც შესაბამისმა სტრუქტურულმა ერთეულებმა ჩაატარა. საბოლოო შედეგები შეიძლება აისახოს პროგრამის მომავალ განვითარებაზე.
- ასევე შემოთავაზებულია, რომ აკადემიამ წარმოადგინოს უფრო დეტალური თვითშეფასების ანგარიში შემდგომი შეფასების პროცესებისთვის.
- თუ პროგრამას აქვს ლოგიკური შრომის ბაზარი, და მისი სტრატეგია ძირითადად ეროვნულზე არის ორიენტირებული, მომავალში კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად უნდა შემუშავდეს უფრო საერთაშორისო ორიენტირებული სტრატეგიაც. ამის დაწყება შესაძლებელია არსებული პარტნიორობისა და საერთაშორისო პროგრამების გამოყენებით.

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	**შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**არ შეესაბამება მოთხოვნებს**
1.1 პროგრამის მიზნები	X	☐	☐	☐

1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები:

- პროგრამის სწავლის შედეგები ლოგიკურად არის დაკავშირებული პროგრამის მიზნებთან და სწავლის სფეროს თავისებურებებთან.
- პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებს, ან/და პასუხისმგებლობას და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგები ჩამოყალიბებულია „განათლების ხარისხის განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონში (20/09/2018) ცვლილებებისა და საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი 2019 წლის 10 აპრილის 69/ნ ბრძანებით დამტკიცებული განახლებული „კვალიფიკაციის ეროვნული ჩარჩოს“ შესაბამისად. ამ მხრივ, საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგებია: 1. ცოდნა და გაცნობიერება 2. უნარები 3. პასუხისმგებლობა და ავტონომიურობა.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, მიუხედავად იმისა, რომ თვითშეფასების ანგარიში საკმაოდ ზოგადად განსაზღვრავს საბაკალავრო პროგრამის სწავლის შედეგების ზოგიერთ ასპექტს, გაურკვეველი საკითხები განიმარტა თვითშეფასების ანგარიშის სხვა დამხმარე დოკუმენტებით, ასევე სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან ჩატარებული ინტერვიუებით; ამიტომ მიზანშეწონილია აკადემიამ მოამზადოს მომავალი თვითშეფასების ანგარიში ისე, რომ სწავლის შედეგის ყველა ასპექტმა საფუძვლიანად აღწეროს პროგრამის დასრულების შემდეგ მიღებული ცოდნა, უნარები, კომპეტენციები.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, პროგრამის მთავარი მიზანია სტუდენტებს მიაწოდოს საჭირო თეორიული ცოდნა და იურიდიული საკითხების გააზრება, უზრუნველყოს, რომ სტუდენტებმა შეიძინეს თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების პრაქტიკული უნარები; ანუ ბაკალავრიატის სწავლის ერთ-ერთი შედეგი არ არის მხოლოდ სტუდენტის მიერ სამართლის ფუნდამენტური ძირითადი ასპექტების ცოდნა, სპეციალიზებული სფეროების ფართო გაგება, არამედ მისი პრაქტიკაში გამოყენების უნარის შეძენაც. ეს არის შრომის ბაზრის მოთხოვნების ერთ-ერთი მთავარი ასპექტი. თვითშეფასების ანგარიშმა და ინტერვიუებმა დიდი ყურადღება გაამახვილა ამ მნიშვნელოვან საკითხზე.

ამ სწავლის შედეგების შემუშავების პროცესში გათვალისწინებული იყო დაინტერესებული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის, სტუდენტებისა და დამსაქმებლების მოსაზრებები. ასევე გათვალისწინებული იყო სხვადასხვა დაინტერესებული მხარის უკუკავშირი და რეკომენდაციები პროგრამის ბაზრის ტენდენციებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

საბაკალავრო პროგრამა არის შრომის ბაზარი და სტუდენტზე ორიენტირებული სისტემა, რომელიც ორივეს განიხილავს როგორც ძირითად დაინტერესებულ მხარეებს (თვითშეფასების ანგარიში, ინტერვიუები სტუდენტებთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან). როგორც

ადმინისტრაცია, ასევე აკადემიური/მოწვეული პერსონალი/პროფესიების წარმომადგენლები, როგორც ჩანს, განიხილავენ სტუდენტებს და შრომის ბაზარს, როგორც პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების მომავალ მთავარ შემფასებლებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.
- პროგრამის ამოცანებისა და სწავლის შედეგების რუკა - დანართი #1;
- ინტერვიუები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, პროფესიონალებთან.
  -

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- მიზანშეწონილია აკადემიამ მოამზადოს მომავალი თვითშეფასების ანგარიშები, სადაც სწავლის შედეგის ყველა ასპექტი საფუძვლიანად აღწერს პროგრამის დასრულების შემდეგ მიღებულ ცოდნას, უნარებს, კომპეტენციებს.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	**შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**არ შეესაბამება მოთხოვნებს**
1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები	X	☐	☐	☐

1.3 პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი

- განსაზღვრულია პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმები. პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს.
- პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

თბილისის თავისუფალმა აკადემიამ შეიმუშავა სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი, რომელიც მოიცავს ამ სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა იდენტიფიკაციას, შეგროვებას და ანალიზს. იგი იყენებს პირდაპირ (ამოწმებს სტუდენტის მიერ მიღწეულ სწავლის შედეგს შემთხვევაზე დაფუძნებული დავალების, გამოცდისთ, ესეს, პორტფოლიოს, თემის დაცვის და ა.შ. საშუალებით) და არაპირდაპირ (თვითშეფასება სტუდენტის მიერ, დამსაქმებლის მიერ, დასაქმების მაჩვენებელი, ინტერვიუები და სხვ..) შეფასების მეთოდებს. ასევე მომზადებულია კითხვარი, რომელშიც ჩამოთვლილია პროგრამის სწავლის შედეგები და სტუდენტებს შეეძლებათ გამოხატონ თავიანთი მოსაზრებები სწავლის შედეგის მიღწევის დონესთან დაკავშირებით. დამსაქმებლებს შეუძლიათ შეავსონ მსგავსი კითხვარი. პროგრამის შეფასება წარმოდგენილია უწყვეტად, საჭიროების შემთხვევაში სწავლის შედეგების გაუმჯობესების უზრუნველსაყოფად. სწავლის ყველა შედეგი ფასდება პროგრამის ბოლოს. ასევე უნდა აღინიშნოს, რომ ყალიბდება სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა, რომელიც ეფუძნება სტუდენტთა აკადემიურ მოსწრებას. მასში ასახულია, თუ როგორ შეფასდება სწავლის შედეგები პროგრამის ბოლოს. პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგისთვის განისაზღვრება სამიზნე ნიშანი, რათა განისაზღვროს ის დონე, რომლითაც სტუდენტმა მიაღწია თითოეულ სასწავლო შედეგს. შეფასების შედეგების ანალიზმა (რაც სწავლის შედეგების შეფასების მნიშვნელოვანი ეტაპია) შეიძლება გამოიწვიოს ცვლილებები კურსების შინაარსში, კურსების წინაპირობებში და ა.შ., რის საფუძველზეც შესაძლებელია ცვლილებები შევიდეს პროგრამის სწავლის შედეგებში და შეფასების მექანიზმებში.

ინტერვიუებმა ასევე აჩვენა, რომ პროგრამის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი იცნობს სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს. მათ შორის მჭიდრო თანამშრომლობა ამყარებს ამ აზრს. დისკუსიებში/ინტერვიუებში ასევე აღნიშნული იყო, რომ პროგრამის განხორციელებაში ჩართულმა კოლეგებმა მიიღეს ადაპტირებული დახმარება სწავლის შედეგების შემუშავებისა და ანალიზისთვის აუცილებელი უნარების განსაზღვრაში/განვითარებაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.
- სამართლის საბაკალავრო პროგრამა,
- სილაბუსები;
- პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკა.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- იმის უზრუნველყოფა, რომ შეფასება პროაქტიულად არის ორგანიზებული და არა ძირითადად მონაცემთა ანალიზზეა ორიენტირებული.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	**შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**არ შეესაბამება მოთხოვნებს**
1.3 პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი	X	☐	☐	☐

1,4. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

- პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით.
- პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

როგორც თვითშეფასების ანგარიშში და შესაბამის დოკუმენტებშია აღნიშნული, სამართლის საბაკალავრიო პროგრამა იძლევა როგორც სიღრმისეულ თეორიულ, ისე პრაქტიკულ ცოდნას და აუცილებელ უნარებს სამართალში.

თითოეული სასწავლო კურსი ჩვეულებრივ ორგანიზებულია სემესტრებისა და წლების მიხედვით და ამ მხრივ საკმარისად ნათელია პროგრამის სტრუქტურა და სასწავლო გეგმის რუკა. პროგრამისა და კურიკულუმის სტრუქტურა ასევე ასახავს პროგრამის მიზნებს. პროგრამა შედგენილია აკადემიაში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, განხორციელებისა და შემუშავების მეთოდოლოგიით და, როგორც აღნიშნულია თვითშეფასების ანგარიშში, შედგება ოთხი ძირითადი ეტაპისგან: P-Plan (რომელიც მოიცავს პროგრამის საჭიროების შესწავლას და სამუშაო ჯგუფის ფორმირებას)/D-Do (განხორციელების ეტაპზე სამუშაო ჯგუფი განსაზღვრავს პროგრამის ძლიერ და სუსტ მხარეებს)/C-check/A-Act (C-check-ის შედეგის საფუძველზე აუცილებელი ცვლილებების განხორციელება).

ლექციების/კურსების ორგანიზებისას განსაკუთრებული აქცენტი კეთდება ძირითადი დარგის შესაბამისი შინაარსის სასწავლო კურსების/საგნების პრინციპზე, რათა ჩამოყალიბდეს და წარიმართოს მომავალი კვალიფიციური სპეციალისტები, რომლებიც ხელმძღვანელობენ პროფესიული ეთიკითა და პასუხისმგებლობით. კურსები/საგნები წარმოდგენილია როგორც სავალდებულო და არჩევითი კომპონენტები. სავალდებულო კომპონენტი ორიენტირებულია სტუდენტებისთვის ფუნდამენტური თეორიული ცოდნისა და იურისტის პრაქტიკული უნარების მიწოდებაზე.
პრაქტიკული კომპონენტი ორიენტირებულია სასწავლო პროცესში მიღებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის რეალიზებაზე.

ECTS კრედიტების მინიჭება ხდება ამ კუთხით სტანდარტების შესაბამისად, რომელიც გამომდინარეობს კურსის შინაარსიდან და სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესებიდან. 240 კრედიტი ნაწილდება შემდეგნაირად: 27 სავალდებულო თავისუფალი კომპონენტებისთვის, რომელიც ორიენტირებულია ზოგადი, ტრანსფერი უნარების განვითარებაზე/161 სავალდებულო კურსებზე/კომპონენტებზე/ 40 არჩევით კურსებზე/სასწავლო ძირითადი დარგის კომპონენტებზე, მათ შორის საჯარო, კერძო სამართლისა და სისხლის სამართლის კურსებზე/ და ბოლოს 13 კრედიტი თავისუფალ არჩევით კურსებზე.

პროგრამის სტრუქტურა არის საკმაოდ კლასიკური საბაკალავრო სამართლის პროგრამა.

უფრო კონკრეტულად და საერთაშორისო სამართლის კომპონენტის გაძლიერების აღნიშნულ ნებასთან დაკავშირებით, სავალდებულო კურსები მოიცავს საერთაშორისო საჯარო სამართალს, ისევე როგორც ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალს, ბაკალავრიატის დონეზე სამართლის დარგის სხვა ფუნდამენტურ კურსებს შორის.
ევროკავშირის სამართლის (საჯარო სამართალი) და საერთაშორისო სისხლის სამართლის საფუძვლები (სისხლის სამართალი) არის ძირითადი სასწავლო დარგის შესაბამისი არჩევითი კურსების/კომპონენტების ნაწილი.
მაგრამ ჩამოთვლილთაგან არცერთი თავისუფალი არჩევითი კურსი (თუნდაც აუცილებელი) არ არის საერთაშორისოდ ორიენტირებული (ინფორმატიკა, რიტორიკა, ფრანგული ენა, ფილოსოფია, ლოგიკა, პოლიტიკური მეცნიერება, საზოგადოებასთან ურთიერთობა, პროექტების მართვა, ფსიქოლოგიის საფუძვლები).

ამ კუთხით, მიზანშეწონილია მომავალში დაემატოს მეტი საერთაშორისო სამართალზე ორიენტირებული ლექციები არჩევითი კურსების სახით და შემოვიდეს სავალდებულო ან/და არჩევითი საგნები, მაგალითად, საერთაშორისო ურთიერთობები, საერთაშორისო ინსტიტუტების/ორგანიზაციების სამართალი (თეორია და პრაქტიკა); ეს იმისათვის, რომ გაძლიერდეს პროგრამის საერთაშორისო კომპონენტი და გახდეს უფრო კონკურენტუნარიანი.

ბოლოს უნდა დავამატოთ, რომ საბაკალავრო ნაშრომის აუცილებლობა შეიძლება ჩაითვალოს პროგრამის დამატებით ღირებულებად, რომელიც ორიენტირებულია თეორიული ნაშრომის შესასრულებლად აუცილებელი უნარების განვითარებაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- არასავალდებულო რეკომენდაციები პროგრამის განვითარებისთვის

მომავალში უფრო მეტი ინგლისური ენის კურსების ორგანიზების უზრუნველყოფა სამართლის სპეციალიზებულ დარგებში, ასევე სამართლებრივი სისტემების/ეროვნული სისტემების შედარებითი მიდგომის უზრუნველყოფა პროგრამის მიმზიდველობისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით.

ასევე შეიძლება სასარგებლო იყოს სტუდენტების მეტი მონაწილეობა იმიტირებულ სასამართლოებში/ნაციონალურ და საერთაშორისო დონეზე.

ნაშრომების თემების ადაპტირება საერთაშორისო სამართლის/საერთაშორისო ურთიერთობების მიმდინარე მოვლენებთან, ვინაიდან ინტერვიუების დროს აღინიშნა, რომ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საერთაშორისო სამართალს.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
1.4. საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი	X	☐	☐	☐

1.5. სასწავლო კურსი/საგანი

- სასწავლო კურსის/საგნის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა უზრუნველყოფს ამ კურსით/საგნით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.
- ძირითადი სფეროს სასწავლო კურსის/საგნის შინაარსი და სწავლის შედეგები უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.
- სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო პროგრამა მოიცავს 77 სასწავლო კურსს, თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსს, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას სწავლის დონის, კრედიტების მოცულობის, წინაპირობების, კურსის მიზნ(ებ)ის, სწავლის შედეგების, სასწავლო დატვირთვის განაწილების, შეფასების მეთოდებისა და კრიტერიუმების, სწავლების/სწავლის მეთოდების შესახებ.
შესაბამის სილაბუსებში მითითებული სავალდებულო საკითხავი და სხვა სასწავლო მასალა შეესაბამება კურსის სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

ასევე შეიძლება აღინიშნოს ის ფაქტი, რომ არსებობს ეფექტური კოორდინაცია აკადემიურ პერსონალს/მოწვეულ პერსონალსა და ადმინისტრაციას შორის, ლექციების ორგანიზებისა და შინაარსის და აკადემიური კურსის/საგნის აღნიშნული ხარისხის, მიმზიდველობის, ეფექტურობისა და კონკურენტუნარიანობის უზრუნველსაყოფად.

თვითშეფასების გუნდი და თვითშეფასების ჯგუფი, რომელიც შედგება აკადემიკოსებისგან, მჭიდროდ არიან დაკავშირებული ერთმანეთთან და ნებისმიერი განახლების შესახებ არიან ინფორმირებულნი. რეკომენდაციები, როგორც წესი, გათვალისწინებულია და შეიძლება ეხებოდეს წინაპირობებს, კრედიტების მინიჭებას, სავალდებულო კურსს და ა.შ.

ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით და აკადემიური პერსონალის ლექციების ხარისხისა და სხვა პასუხისმგებლობის უზრუნველსაყოფად, მიმდინარეობს აკადემიური პერსონალის არსებული და რეალური შეფასება.

უფრო კონკრეტულად, მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუებმა აჩვენა პროგრამის ძალიან პრაქტიკული დამატებითი ღირებულება და ეფექტური ინოვაციური კურსები, როგორიცაა, სხვა პრაქტიკულ კურსებს შორის შრომის ბაზრის მოლოდინების შესაბამისად, ბლოკჩეინის ტექნოლოგიის/სახელმწიფო ადმინისტრაციის და საჯარო სერვისების დიგიტალიზაციის სამართლებრივი მიდგომის შესახებ.

საბოლოოდ, დამსაქმებლებთან და მაღალკვალიფიციურ პრაქტიკოს სპეციალისტებთან შეხვედრებმა აჩვენა (როგორც უკვე აღვნიშნეთ) მჭიდრო კავშირი პროგრამის შემქმნელებთან. მოთხოვნა იყო ამ კუთხით, მაგალითად, პრაქტიკული კომპონენტების გააქტიურება (სამართლებრივი სარჩელების შემოღება, საჩივრების დაწერა), რაც შინაარსის/საგნის/სწავლის შედეგების შესაბამის დამატებით ღირებულებას წარმოადგენს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, თეორიული და პრაქტიკული მიდგომა ზოგავს დამსაქმებლის დროს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით.
- სამართლის საბაკალავრო პროგრამა,
- სილაბუსები
- ინტერვიუები
- **რეკომენდაციები:**
  - რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

შრომის ბაზართან/მოწვეულ პერსონალთან და დამსაქმებლებთან მჭიდრო თანამშრომლობის შენარჩუნება და განვითარება კურსების დამატებითი ღირებულების შესანარჩუნებლად.

ჯერ კიდევ პირველი წინადადების გათვალისწინებით, ინგლისური ენის კურსების გაძლიერება მიმზიდველობისა და შემდეგი ასპექტების გასაძლიერებლად:

პროგრამის საერთაშორისო სამართლის კურსები, ვინაიდან ადმინისტრაციამ აღნიშნა, რომ ეს იყო პროგრამის მიზანი.

ასევე ამ მხრივ კოლეგებისა და პრაქტიკოსების მოზიდვა საზღვარგარეთიდან.

შემოთავაზებულია აკადემიური წერის ძირითადი/არჩევითი ლიტერატურის განახლება ისეთი წყაროებით, რომლებიც უფრო მეტად ითვალისწინებენ იურიდიულ სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის მომზადების საკითხებს.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	**შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**არ შეესაბამება მოთხოვნებს**
1,5. სასწავლო კურსი/საგანი	**X**	☐	☐	☐

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

1. **საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა**	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	X
	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	არ შეესაბამება მოთხოვნებს	☐

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება ითვალისწინებს პროგრამის სწავლის სფეროს თავისებურებებს, საფეხურის მოთხოვნებს, სტუდენტთა საჭიროებებს და უზრუნველყოფს პროგრამით დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები, რომელიც უზრუნველყოფს შესაბამისი ცოდნისა და უნარების მქონე პირთა პროგრამაში ჩართვას პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევისათვის.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშისა და ინტერვიუების შედეგების მიხედვით, სამართლის საბაკალავრო პროგრამას აქვს საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული მისაღები წინაპირობები, კერძოდ: ზოგადსაგანმანათლებლო ატესტატის მქონე პირს უფლება აქვს ჩაერთოს პროგრამაში ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩაბარების შემდეგ, მობილობის წესით ან ეროვნული გამოცდების გარეშე, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. საბაკალავრო პროგრამაზე მიღების პროცესის გახსნა ცენტრალიზებული პროცესია, რომელსაც კოორდინაციას უწევს სსიპ – განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემა და სსიპ – შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი. შესაბამისად, სპეციალური პროცედურებით განისაზღვრება იმ საგნებთან დაკავშირებული დამატებითი მისაღები მოთხოვნები, რომლებიც უნდა ჩაბარდეს პროგრამაში ჩასარიცხად. შესაბამის ინფორმაციას სსიპ - შეფასებისა და გამოცდების ეროვნული ცენტრი აქვეყნებს. ასე რომ, აკადემიის მიერ მითითებული მისაღები წინაპირობები არის კანონის შესაბამისი, გამჭვირვალე და სამართლიანი. პროგრამა აკრედიტაციის შემთხვევაში გამოქვეყნდება უსდ-ის ვებ-გვერდზე. აკადემიში აკრედიტაციის შემთხვევაში 50 სტუდენტის მიღება იგეგმება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში;
- დამატებით წარმოდგენილი დოკუმენტები:
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- არასავალდებულო რეკომენდაციები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს

2.1. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები	X	☐	☐	☐

2.2. პრაქტიკული, სამეცნიერო /კვლევითი /შემოქმედებითი /საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო / კვლევითი / შემოქმედებითი / საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო პროგრამას აქვს შემდეგი სასწავლო შედეგები:

ცოდნა და გაცნობიერება

1. აღწერს სამართლის არსს, სამართლებრივ სისტემას, ფუნდამენტურ პრინციპებს, სამართლებრივ სისტემებს, არსებულ თეორიებს, აგრეთვე სამართლებრივი ნორმების არსს, სტრუქტურას, ფუნქციას, ინტერპრეტაციის მეთოდებს და განასხვავებს ქართული სამართლის ისტორიულ წყაროებს. განსაზღვრავს კონკრეტული სამართლებრივი დავის თავისებურებებს და სამართლებრივი ინსტრუმენტებით მათი გადაწყვეტის ოპტიმალურ გზებს;
2. განსაზღვრავს ადამიანის უფლებათა ძირითად პრინციპებს, უფლებათა შეზღუდვის საფუძვლებს, ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნულ და საერთაშორისო სამართლებრივ მექანიზმებს. განმარტავს სახელმწიფოს არსს და ფუნქციას, სახელმწიფო ორგანიზაციის თავისებურებებს, კონსტიტუციური სამართლის ძირითად პრინციპებსა და ცნებებს, საკონსტიტუციო სამართალწარმოების სპეციფიკას. აღწერს ადმინისტრაციული ორგანოს არსს, მისი საქმიანობის თავისებურებებს, ადმინისტრაციული წარმოების ძირითად საკითხებს;
3. აღწერს საერთაშორისო სამართლის სისტემას, მის ძირითად პრინციპებს, წყაროებს, საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტიტუტებს, ესმის საერთაშორისო სამართლის როლი და აღწერს მის ურთიერთობას ეროვნულ სამართალთან, აღწერს საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და კონვენციების გამოყენების სპეციფიკას ეროვნულ დონეზე, ასევე საერთაშორისო სასამართლოებს და ტრიბუნალებს, წესებსა და პროცედურებს, საერთაშორისო სამართლებრივი პასუხისმგებლობის ინსტრუმენტებს;
4. ესმის კერძო სამართლის არსი, სისტემა, ყველაზე ზოგადი პრინციპები, თეორიები და ძირითადი ცნებები სამოქალაქო სამართლის სფეროში. სამეწარმეო სამართლის ინსტიტუტები, სამეწარმეო თავისუფლების მნიშვნელობა და არსი, აგრეთვე მისი დაცვის

სამართლებრივი საშუალებები, შრომითი უფლებების დაცვის ძირითადი სამართლებრივი ინსტრუმენტები, სამოქალაქო სამართალწარმოების თავისებურებები;

5. აღწერს სისხლის სამართლის ძირითად დაწესებულებელს, ცნებებსა და პრინციპებს, ასევე სისხლის სამართლის სფეროს ძირითად თეორიებს, დანაშაულის არსს, დანაშაულის სახეებს, ცალკეული დანაშაულის შინაარსობრივ თავისებურებებს, სასჯელ სისტემას, სისხლის სამართლის პროცესის ეტაპებსა და თავისებურებებს.

უნარები:

6. აანალიზებს სამართლის ნორმებს და სხვა წყაროებს, ანალიზის შედეგად იყენებს მათ კონკრეტულ ფაქტობრივ გარემოებებში და ახორციელებს მათ დასაბუთებულ სამართლებრივ შეფასებას;
7. განსაზღვრავს სამართლებრივ პრობლემას და მისი სამართლებრივი გზებით გადაჭრის მეთოდებს. ამართლებს პოზიციას სამართლებრივ დავაში, შეიმუშავებს დავის წარმოების ან/და გადაწყვეტის ტაქტიკას სამართლებრივი საშუალებებისა და ეთიკური ნორმების გათვალისწინებით;
8. ამზადებს სამართლებრივ დოკუმენტებს - ხელშეკრულებას, შეთამხმებას, მემორანდუმს, ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებას, სამართლებრივ აქტს, საპროცესო დოკუმენტს, ინდივიდუალური და ნორმატიული ადმინისტრაციული აქტის პროექტს, სარჩელს, საჩივარს. შეიმუშავებს კვლევით და პრაქტიკულ პროექტებს შესაბამისი ხელმძღვანელობით;
9. იძიებს იურისტისთვის აუცილებელ ინფორმაციას (ეროვნული და საერთაშორისო სამართლის წყაროები, საკანონმდებლო ცვლილებები, სასამართლო პრაქტიკა, დოქტრინა) ქართულ და ინგლისურ ენებზე შესაბამისი ელექტრონული საშუალებების და სხვადასხვა მონაცემთა ბაზების გამოყენებით.

ავტონომია და პასუხისმგებლობა:

10. აცნობიერებს ეთიკის ნორმების საკვანძო მნიშვნელობას იურიდიულ პროფესიაში, პატივს სცემს ადამიანის უფლებებს და საყოველთაოდ აღიარებულ დემოკრატიულ ღირებულებებს, ახორციელებს პროფესიულ საქმიანობას იურისტის ეთიკური და სამართლებრივი ღირებულებების გათვალისწინებით;
11. ახორციელებს განვითარებაზე ორიენტირებულ საქმიანობას ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის პრინციპების დაცვით. ავლენს საკუთარი ცოდნის განახლების უნარს.

პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისად, უზრუნველყოფს სტუდენტების პრაქტიკული, კვლევითი და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და მათ ჩართულობას კვლევით პროექტებში. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, პროგრამაში პრაქტიკული კომპონენტი წარმოდგენილია 10 კრედიტის მოცულობით. პრაქტიკული კომპონენტი თეორიული სწავლების შემაჯამებელ ნაწილს წარმოადგენს. ის ორიენტირებულია სასწავლო პროცესში მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკულ რეალიზაციაზე, განვითარებული უნარების გამოყენებაზე პრაქტიკულ საქმიანობაში. პრაქტიკა მიზნად ისახავს აკადემიურ გარემოში შეძენილი ცოდნისა და უნარების გაძლიერებას კონკრეტულ სამუშაო ადგილზე. პროგრამის პრაქტიკული

კომპონენტი ორგანიზებულია და დაგეგმილია პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისად და შეესაბამება განათლების საფეხურს.

სტაჟირების დროს სტუდენტს ხელმძღვანელობს კვალიფიციური პირი, რომელიც აფასებს სტუდენტის მუშაობას. აკადემიას გაფორმებული აქვს მემორანდუმები პრაქტიკის ორგანიზაციებთან, სადაც გათვალისწინებულია სტუდენტების რაოდენობა, ასევე პრაქტიკის მიზანი, შედეგი და ხანგრძლივობა. სამართლის საბაკალავრო პროგრამის ძირითად კურსს წარმოადგენს კურსი „იურიდიული პრაქტიკა“ 10 კრედიტის მოცულობით. დამსაქმებლებთან ან პრაქტიკის ცენტრებთან გაფორმებული მემორანდუმები ითვალისწინებს სტუდენტების რაოდენობას, მიზნებს, შედეგსა და პრაქტიკის ხანგრძლივობას და ხელს უწყობს პროგრამის სწავლის შედეგის მიღწევას.

სწავლის შედეგების, სავალდებულო კურსებისა და განათლების საფეხურის მიხედვით, პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტებში პრაქტიკული უნარების განვითარებას და შესრულების უნარ-ჩვევებს და მათ ჩართულობას კვლევით პროექტებში. პრაქტიკული კომპონენტისა და/ან სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის ფარგლებში, სტუდენტს ხელმძღვანელობას უწევს დარგის კვალიფიციური პირი, რომელიც აფასებს სტუდენტის საქმიანობას. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, თბილისის თავისუფალი აკადემია ყოველწლიურად აწყობს საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციებს, რომლებშიც მონაწილეობენ აკადემიის პარტნიორი საერთაშორისო და რეგიონული უნივერსიტეტები. სამეცნიერო კონფერენციებში სტუდენტების მონაწილეობის მაჩვენებელი იზრდება. აკადემია გამოსცემს ჟურნალს "მომავლის ლიდერი" ახალგაზრდა ლიდერთა სკოლის ფარგლებში. ის გამოიცემა ყოველ ორ თვეში ერთხელ და ხელმისაწვდომია აკადემიის ბიბლიოთეკაში. ამჟამად გამოცემულია 21 (ოცდაერთი) ნომერი.

თუმცა, სხვა პროგრამების ზოგიერთმა სტუდენტმა ინტერვიუების დროს აღნიშნა პრაქტიკული კომპეტენციისა და სასწავლო გეგმის გარეთ აქტივობების ნაკლებობა. მაგრამ, მაინც შეიძლება ითქვას, რომ სამართლის საბაკალავრო პროგრამა არის უახლესი პროგრამა, რომელსაც აქვს პრაქტიკული სავალდებულო კურსები, ხელშეკრულებები და მემორანდუმები დამსაქმებლებთან ან პრაქტიკის ცენტრებთან, რომელიც უზრუნველყოფს აკადემიის ძირითად მიმართულებას და სტუდენტებში პრაქტიკული უნარების განვითარებას პროგრამის ადმინისტრირების დროს.

შპს „თბილისის თავისუფალი აკადემიის“ სამართლის საბაკალავრო პროგრამა (შემდგომში „აკადემია“) მოიცავს როგორც დარგობრივ პრაქტიკულ კურსებს, ასევე პრაქტიკული უნარების განვითარების კომპონენტებს, რომლებიც ჩაშენებულია პროგრამის სხვადასხვა საგანში. საპროცესო დოკუმენტაციის შედგენა და იმიტირებული სასამართლოები შედის სხვადასხვა სავალდებულო საგანში.
გასული სასწავლო წლის განმავლობაში პროგრამა ითვალისწინებს სავალდებულო პრაქტიკულ კომპონენტს - იურიდიულ პრაქტიკას, რომელიც მენტორის ზედამხედველობით, ითვალისწინებს სამართლებრივი დოკუმენტების მომზადებას; კვლევითი/პრაქტიკული პროექტების შემუშავებას, საკანონმდებლო ცვლილებებისა და სასამართლო პრაქტიკის, აგრეთვე სამეცნიერო სიახლეების

მოძიებასა და ანალიზს. ეს პრაქტიკა დაეხმარება სტუდენტებს გამოცადონ თავიანთი თეორიული ცოდნა და შესაძლებლობები რეალურ პროფესიულ გარემოში.
პროგრამის ფარგლებში ტარდება არჩევითი პრაქტიკული კურსები - კერძო სამართლის პრაქტიკული კურსი, სისხლის სამართლის პრაქტიკული კურსი და ადმინისტრაციული სამართლის პრაქტიკული კურსი. სტუდენტს საშუალება აქვს საკუთარი ინტერესის მიხედვით აირჩიოს პრაქტიკული სასწავლო კურსი შესაბამის სფეროში და შეაჯამოს სასწავლო პროცესში მიღებული თეორიული ცოდნა და გამოიყენოს იგი პრაქტიკული მიზნებისთვის.
კვლევისა და სამეცნიერო უნარების განვითარებას ემსახურება პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო კომპონენტი - საბაკალავრო ნაშრომი. გარდა სილაბუსისა, საბაკალავრო ნაშრომის მომზადება/დაცვა ასევე აღწერილია აკადემიის საბაკალავრო დებულებაში. საბაკალავრო ნაშრომი მნიშვნელოვნად უწყობს ხელს სტუდენტის სამეცნიერო და კვლევითი უნარების განვითარებას. გარდა ამისა, საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებისას მიღებული გამოცდილება სტუდენტს ამზადებს სწავლის შემდგომი საფეხურისთვის.
საბაკალავრო ნაშრომის სილაბუსი ითვალისწინებს, რომ ხელმძღვანელი სტუდენტს აძლევს შესაბამის მითითებებს, როგორც შესასრულებელი სამუშაოს, ასევე დასამუშავებელი ინფორმაციისა და მასალის შესახებ. თუმცა, ძირითადად, სტუდენტის მომზადება საბაკალავრო ნაშრომის შესასრულებლად ხდება ისეთი საგნების მეშვეობით, როგორიცაა აკადემიური წერა. პროგრამის მიხედვით, აღნიშნული საგანი სავალდებულოა, თუმცა მისი შინაარსი ძირითადად ეთმობა ესეს დაწერასთან დაკავშირებულ საკითხებს და ნაკლებად ამახვილებს ყურადღებას იურიდიული მნიშვნელობის მქონე სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის კონსტრუქციას, სტრუქტურასა და აუცილებელ კომპონენტებს, როგორიცაა, მაგალითად: სათაურის და სტრუქტურის ფორმულირება, დასკვნა და ა.შ. მხოლოდ ერთი აკადემიური კვირა ეთმობა სამეცნიერო ტექსტის აგების ძირითად პრინციპებს, რაც შესაძლოა სრულად არ მოიცავდეს საბაკალავრო ნაშრომის არქიტექტონიკასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ვინაიდან საბაკალავრო ნაშრომი სავალდებულო კომპონენტია, სასურველია სტუდენტმა მიიღოს ფუნდამენტური ცოდნა მისი აგებისა და შექმნის შესახებ არა მხოლოდ ხელმძღვანელისგან, არამედ შესაბამისი საგნიდან. გასათვალისწინებელია, რომ საბაკალავრო ნაშრომის სტრუქტურის შესახებ შესაბამისი ინფორმაცია მოცემულია აკადემიის საბაკალავრო დებულებაში, თუმცა სასურველია, ეს ინფორმაცია სტუდენტს მიაწოდოს შესაბამისი დარგის სპეციალისტმა, შესაბამისი სწავლების მეთოდოლოგიის გამოყენებით, აკადემიური კურსის ფარგლებში.
აკადემიას ასევე აქვს სამეცნიერო ჟურნალი „აკადემლაბი“, რომლის პირველი ნომერი გამოვიდა 2021 წელს და რომელიც შეიცავს როგორც აკადემიური პერსონალის, ასევე სტუდენტების საკონფერენციო ნაშრომებს. აკადემიის თვითშეფასების ანგარიშისა და ინტერვიუს მიხედვით,დადგინდა, რომ ჟურნალი რეცენზირებადი გახდა 2022 წელს. ეს შესაძლებლობა ასევე დადებითად აისახება სტუდენტების სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაზე.
გარდა ამისა, აკადემიას მემორანდუმი აქვს გაფორმებული Turnitin-თან, რომელიც შესაძლებლობას იძლევა შეამოწმოს შესრულებული სამეცნიერო-კვლევითი ნაშრომის ხარისხი და აკადემიური კეთილსინდისიერება. საბოლოო ჯამში, ეს დადებითად აისახება როგორც სწავლის შედეგების მიღწევაზე, ასევე სტუდენტისთვის შესაბამისი პროფესიული და კვლევითი ღირებულებების ჩამოყალიბებაზე.
წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, დადგენილია, რომ აკადემიას პრაქტიკის ობიექტებთან/დამსაქმებელთან სულ 10 მემორანდუმი აქვს გაფორმებული. რამდენიმე მემორანდუმში მითითებულია სტუდენტების ზუსტი რაოდენობა, მიზნები და პრაქტიკული სწავლების ხანგრძლივობა. თუმცა, მემორანდუმების უმეტესობა ზოგადი ხასიათისაა, განიხილება ზოგადად დაწესებულებების თანამშრომლობა, არ არის განსაზღვრული კონკრეტული ვადები, სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობა და თანამშრომლობის

კონკრეტული მიზნები, მასშტაბები და მოსალოდნელი შედეგები. იმისათვის, რომ ეს თანამშრომლობა გახდეს ეფექტური, ნაყოფიერი და რეალური, მიზანშეწონილია, რომ ხელშეკრულებების შინაარსი გახდეს უფრო კონკრეტული, ზუსტი და მკაფიო, რაც ხელს შეუწყობს სტუდენტების რეალურ ჩართვას პრაქტიკულ საქმიანობაში. ინტერვიუს დროს გამოიკვეთა, რომ დამსაქმებლებს/პრაქტიკის დაწესებულებების წარმომადგენლებს აქვთ შესაბამისი რესურსები, რომ აქტიურად და რეალისტურად ჩართონ მიღებული სტუდენტები პრაქტიკულ პროცესებში და უზრუნველყონ შესაბამისი მენტორობა.
ინტერვიუს შედეგების მიხედვით, აკადემიამ დაიწყო შესაბამისი კომუნიკაცია რამდენიმე უცხოურ უნივერსიტეტთან, ასევე აწარმოებს მოლაპარაკებებს გაცვლითი პროგრამების დანერგვაზე. როგორც აკადემიამ ინტერვიუში განაცხადა, აკრედიტაციის მოპოვების შემთხვევაში მათ ექნებათ მეტი შესაძლებლობა, აკრედიტებული პროგრამის სახელით დაამყარონ კონკრეტული ურთიერთობა შესაბამის უწყებებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- ინტერვიუს შედეგები;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის საბაკალავრო პროგრამა;
- ახალგაზრდა ლიდერთა სკოლის ჟურნალი „მომავლის ლიდერი“;
- ინტერვიუს შედეგები. სასწავლო კურსების სილაბუსები;
- მემორანდუმები.
- შპს „თბილისის თავისუფალი აკადემიის“ საბაკალავრო სწავლების დებულება, დამტკიცებული შპს „თბილისის თავისუფალი აკადემიის“ სენატის 2022 წლის 20 ივნისის N20 დადგენილებით;
- Turnitin-თან ხელმოწერილი ხელშეკრულება.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის:

- არასავალდებულო რეკომენდაციები პროგრამის განვითარებისთვის

  მიზანშეწონილია აკადემიური წერის სილაბუსში გათვალისწინებულ იქნეს იურიდიული სამეცნიერო-კვლევითი დოკუმენტის ასაგებად და მოსამზადებლად აუცილებელი საკითხები, როგორიცაა ნაშრომის სტრუქტურა, სათაური, დასკვნა და ა.შ.

  მიზანშეწონილია განისაზღვროს სტუდენტების სავარაუდო რაოდენობა, პრაქტიკის ხანგრძლივობა და მიზანი პროფესიული პრაქტიკის კომპონენტის ფარგლებში პრაქტიკის ობიექტებთან გაფორმებულ მემორანდუმებში/ხელშეკრულებებში.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
2,2. პრაქტიკული, სამეცნიერო/ კვლევითი/ შემოქმედებითი/ საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება	X	☐	☐	☐

2.3. სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლებისა და სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება განათლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

წარმოდგენილ პროგრამაში სწავლა-სწავლების მეთოდები შეესაბამება დაწესებულების მისიას და რეალისტური და მიღწევადია, რაც დასტურდება თვითშეფასების ანგარიშით, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის თანდართული დოკუმენტებით, ადგილზე ვიზიტით და ინტერვიუებით სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან.

სწავლა-სწავლების მეთოდები ემყარება საკანონმდებლო მოთხოვნებს. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში თითოეული კურსის ფარგლებში, სწავლა-სწავლების პროცესის ინდივიდუალური მეთოდები გამოიყენება: ლექცია არის პროცესი, რომელშიც ერთდროულად მონაწილეობენ როგორც ლექტორი, ისე სტუდენტები. პროცესის მთავარი მიზანია შემოთავაზებული მასალის ძირითადი შინაარსის შემოქმედებითი და აქტიური გადაცემა. ამავე დროს, ყურადღება გამახვილებულია ძირითად კონცეფციებზე, მათ განმარტებებზე, ინსტრუქციებსა და ვარაუდებზე. არანაკლებ მნიშვნელოვანია ძირითადი საკითხების, ფაქტების და იდეების კრიტიკული ანალიზი. ლექცია გულისხმობს საგნის ძირითადი დებულებებისა და სასწავლო მასალის თანმიმდევრულ მიწოდებას.

სწავლების პროცესი ჩატარდება აქტიური ფორმატით, შესაბამისად, კურსის და შესწავლილი თემის სპეციფიკის გათვალისწინებით, ძირითადად გამოიყენება ლექციების შემდეგი ტიპები: ინტერაქტიული ლექცია; ლექცია-განხილვა;

ზოგადად, პროგრამის ფარგლებში ცალკეული სასწავლო კურსების განხორციელების დროს, ლექციები ძირითადად ჩატარდება, პრეზენტაციის სახით.

შესაბამისად, ლექცია მოიცავს შემდეგ აქტივობებს: ვერბალური ახსნა-განმარტება; ინტერაქტიული სამუშაო - სასამართლო გადაწყვეტილებების, უცხოური კანონმდებლობის ან სხვა მასალების ძიების დემონსტრირება სხვადასხვა საძიებო სისტემებში, რაც ხელს უწყობს სტუდენტს მასალის პოვნაში; ჯგუფურ/პრაქტიკულ მუშაობაში/პრაქტიკულ ტრენინგში მუშაობა - სემინარის თემის მომზადება; დისკუსიის, დებატების, სიმულაციური თამაშების ჩატარება; საქმეების განხილვა, პრობლემური სიტუაციები; პრაქტიკული დავალებების/სავარჯიშოების ინდივიდუალური/ჯგუფური შესრულება; საშინაო დავალების განხილვა და ა.შ.

სამუშაო ჯგუფში მუშაობის/პრაქტიკული მუშაობის/პრაქტიკული სწავლების ფარგლებში გამოყენებული საქმიანობა ინდუქციაა; დედუქცია, ანალიზი, სინთეზი და წიგნზე მუშაობა; წერილობითი მუშაობა - გულისხმობს მასალისაგან ძირითადი და საკვანძო თეზისების მოპოვებას, აგრეთვე "საქმეების" ეგრეთწოდებულ შედგენას; შემთხვევაზე დაფუძნებული სწავლა/ანალიზი და პრობლემებზე დაფუძნებული სწავლება (PBL); სოკრატული მიდგომა; გონებრივი იერიში - მოქმედებაზე ორიენტირებული სწავლა; როლური თამაში და სიტუაციური თამაში - მაგალითად, ზემოაღნიშნულის გამოყენებით, სტუდენტები იძენენ იურიდიული პრობლემის იდენტიფიცირების უნარს, სწავლობენ როგორ იპოვნონ შესაბამისი იურიდიული ნორმა, გააანალიზონ ნორმა, მოარგონ იგი რეალური ცხოვრების მაგალითებს, გაამართლონ იურიდიული პოზიცია და ისაუბრონ იურიდიული ტერმინოლოგიით; ჰერუსისტული მიდგომა; გუნდური (თანამშრომლობითი) მუშაობა; დისკუსია/დებატები; პროექტის მომზადება და პრეზენტაცია, რეზიუმე, საჯაროდ გამოსვლა ან ანგარიში;

პრაქტიკული დავალებები - რომელიც შეიძლება მოიცავდეს (მაგრამ არ შემოიფარგლება) კონკრეტული მხარის ინტერესების დაცვას, გახსნის /დახურვის სიტყვის შემუშავებას, სარჩელის მომზადებას, თავდაცვის განცხადების მომზადებას, ცალკეული იურიდიული დოკუმენტების შემუშავებას ან სხვა იურიდიული ოპერაციების შესრულებას; აუდიოვიზუალური მუშაობა/ელექტრონული რესურსებით სწავლება; დამოუკიდებელი მუშაობა/სწავლა - გულისხმობს სტუდენტისთვის სხვადასხვა დავალებების მიცემას, რომლის გადაწყვეტა სტუდენტმა მასალაზე/სიტუაციაზე დამოუკიდებელი მუშაობით უნდა შეასრულოს.

დასკვნის სახით - წარმოდგენილ პროგრამაში გამოყენებული სწავლა-სწავლების მეთოდები უზრუნველყოფს პროგრამის სასწავლო შედეგების მიღწევას და სტუდენტთა აქტიურ მონაწილეობას სასწავლო პროცესში შესაბამისი მახასიათებლებით, ასევე უზრუნველყოფს თანამშრომლებსა და სტუდენტებს შორის ურთიერთქმედებას. სწავლა-სწავლება განიხილავს

სტუდენტის მონაწილეობას სასწავლო პროცესში და მიზნად ისახავს სტუდენტის მიერ ტრანსფერული უნარების განვითარებას. პროგრამაში აღწერილი სწავლა-სწავლების მეთოდები და საგნების სილაბუსები მოიცავს სტუდენტის მიმართ ინდივიდუალურ მიდგომას.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- თვითშეფასების ანგარიში
- საგნის სილაბუსი;
- ადგილზე ვიზიტი, ინტერვიუები დაწესებულების სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებთან/სტუდენტებთან/კურსდამთავრებულებთან.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
2.3. 2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები	X	☐	☐	☐

2.4. სტუდენტის შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების შესაბამისად. გამჭვირვალეა, სანდო და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, შესაბამისი თანდართული დოკუმენტების, თბილისის თავისუფალ აკადემიაში სააკრედიტაციო ვიზიტის შედეგების, (შემდგომაში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება) და წარმოდგენილი პროგრამის შესწავლისა და განვითარების საფუძველზე, გამოვავლინეთ ჩამოთვლილი გარემოებები:

წარმოდგენილ პროგრამაში, სტუდენტთა შეფასების პროცესი შეესაბამება დაწესებულების მისიას, არის რეალისტური და მიღწევადი. შეფასების სისტემა ეფუძნება საკანონმდებლო

მოთხოვნებს. თითოეული კურსის ფარგლებში, წარმოდგენილია სტუდენტთა შეფასების ინდივიდუალური მეთოდები.
სტუდენტებს აქვთ საკონსულტაციო საათები პროფესორებთან/აკადემიურ პერსონალთან, რათა დააზუსტონ შეფასებასთან დაკავშირებული გარკვეული საკითხები ინდივიდუალურად და პირადად.
სტუდენტებისთვის ქულების მინიჭების სისტემა რეგულირდება კანონით. ქულების მინიჭების სისტემა გამჭვირვალეა. უნდა აღინიშნოს, რომ სტუდენტთა მხრიდან ადგილი არ ჰქონია შეფასებასთან დაკავშირებულ საჩივრებს. სტუდენტებმა იციან, რომ აქვთ გასაჩივრებისა და დავის უფლება, თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ შიდა სამართლებრივ აქტებში გასაჩივრების კონკრეტული პროცედურები არ არის წარმოდგენილი და სტუდენტთა შეფასებების გასაჩივრების პროცედურის ამ ნაწილში საჭიროა უფრო კონკრეტული, დეტალური და გამჭვირვალე განმარტებები.
თვითშეფასების კითხვარში სტუდენტების შეფასების პროცესი შეესაბამება საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის No3 ბრძანებას უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტების გამოთვლის წესის დამტკიცების შესახებ, 05.01.2007 წ. პროგრამაში შემავალი კურსების ფარგლებში სტუდენტების შეფასება ტარდება იმ მეთოდებითა და კომპონენტებით, რომლებიც შეესაბამება კურსის სპეციფიკას და უზრუნველყოფს კურსით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასებას მათში განსაზღვრული გაზომვადი კრიტერიუმების გამოყენებით.
შეფასების მაქსიმალური ჯამური ქულა შეადგენს 100 (ასს), შესაბამისად, მაქსიმალური დადებითი შეფასებაა 100 ქულა, ხოლო მინიმალური დადებითი შეფასება 51 ქულა. შეფასების თითოეულ მეთოდს აქვს მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი, რომელიც შეიძლება განსხვავდებოდეს სხვადასხვა კურსში, კურსის სპეციფიკისა და სწავლის შედეგების მიღწევის ინტერესის გათვალისწინებით. სტუდენტის შეფასება:
ა. ხუთი ტიპის დადებითი შეფასება:
ა.ა) A- ფრიადი - 91% და მეტი მაქსიმალური ქულიდან;
ა.ბ) B -ძალიან კარგი - მაქსიმალური ქულის 81-90%;
ა.გ) C კარგი - მაქსიმალური ქულის 71-80%;
ა.დ) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური ქულის 61-70%;
ა.ე) E საკმარისი - მაქსიმალური ქულის 51-60%;
ბ. ორი სახის უარყოფითი შეფასება:
ბ.ა) FX არადამაკმაყოფილებელი (ვერ ჩააბარა) - მაქსიმალური ქულის 41-50%, ეს ნიშნავს რომ სტუდენტი საჭიროებს მნიშვნელოვან დამატებით მუშაობას, საგნის ჩასაბარებლად და მას აქვს უფლება გავიდეს განმეორებით გამოცდაზე, მიმდინარე სემესტრში. ბ.ბ) F ჩაიჭრა -მაქსიმალური ქულის 40% ან ნაკლები, რაც ნიშნავს რომ სტუდენტის მიერ შესრულებული სამუშაო არ არის საკმარისი და საჭიროებს დამატებით მუშაობას საგნის ხელახლა შესასწავლად.
შუალედური შეფასება იყოფა ორ კომპონენტად: პრაქტიკული აქტივობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა/სემინარი/პრაქტიკული სწავლება/პრეზენტაცია და ა.შ.) და შუალედური გამოცდა. შეფასების სისტემაში თითოეულ მათგანს აქვს თავისი პროცენტული წილი.
100-ქულიანი სისტემიდან 60 ქულა ეთმობა შუალედურ კომპონენტებს, ხოლო 40 ქულა ფინალურ გამოცდას. შუალედური კომპონენტებისთვის განსაზღვრული 60 ქულა ნაწილდება შუალედური შეფასებების მიხედვით.
სტუდენტის შეფასების აკადემიური მოთხოვნები: კრედიტის მინიჭებისთვის, სტუდენტმა უნდა გადალახოს კურსის სილაბუსით თითოეულ შეფასების ფორმაში/კომპონენტში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.

სასწავლო გეგმის კომპონენტებში - თითოეული კურსის შეფასების ფორმაში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს კონკრეტული კურსის სილაბუსში დადგენილ ოდენობებს.
- სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ პრაქტიკის კომპონენტში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს შემდგომ ოდენობებს შეფასების თითოეულ ფორმაში.
საბაკალავრო ნაშრომის კომპონენტში, სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული შეფასების თთოეული ფორმით დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი არ უნდა აღემატებოდეს დადგენილ ოდენობებს.

თუ სტუდენტი ვერ გადალახავს კურსით განსაზღვრული შეფასების თითოეულ ფორმაში/კომპონენტში დადგენილი კომპეტენციის მინიმალურ ზღვარს, იგი კურსიდან ჩაეხსნება, მიენიჭება შეფასება „F“ და მოუწევს აღნიშნული კურსის გავლა ხელახლა. დასკვნითი გამოცდა ტარდება სემესტრის ბოლოს, სასწავლო პროცესის აკადემიური კალენდრით განსაზღვრულ ვადაში. დასკვნითი გამოცდის ჩაბარების უფლება ენიჭება სტუდენტს, რომელმაც გადალახა შუალედური შეფასების თითოეულ ფორმაში/კომპონენტში დადგენილი მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი.

დასკვნით გამოცდაზე გამოუცხადებლობის ან/და - FX შეფასების მიღების შემთხვევაში, ასევე მიღებული შეფასების გაუმჯობესების მიზნით, სტუდენტს ეძლევა უფლება, იმავე სემესტრში გავიდეს დამატებით გამოცდაზე, დასკვნითი გამოცდიდან არანაკლებ ხუთი დღის შემდეგ. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასება არის საბოლოო შეფასება. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით, საბოლოო შეფასებად 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს ენიჭება F-ქულა.

შეფასების ფორმები და კომპონენტები, მათი კონკრეტული წილი საერთო შეფასებაში და კომპეტენციის მინიმალური დონე, ასევე შეფასების მეთოდები და კრიტერიუმები, ასახულია თითოეული კურსის სილაბუსში და ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის; დასკვნითი გამოცდა ტარდება სემესტრის ბოლოს, სასწავლო პროცესის აკადემიური კალენდრით განსაზღვრულ ვადებში; დაუშვებელია სტუდენტის სწავლის შედეგების ერთჯერადი შეფასება; პრაქტიკის განსახორციელებლად და საბაკალავრო ნაშრომზე მუშაობისთვის სტუდენტს ათვისებული უნდა ჰქონდეს საგანმანათლებლო პროგრამის ძირითადი სწავლის სფეროს სავალდებულო კურსები.

აღსანიშნავია, რომ პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ფლობს შესაბამის ცოდნას, შეფასების თანამედროვე მეთოდებთან დაკავშირებით. უფრო მეტიც, ამ პროცესში ისინი მზად არიან შეადგინონ, განაახლონ და გააუმჯობესონ საგანმანათლებლო კურსები, პროგრამაში ჩართული პერსონალი იღებს კონსულტაციებს და მხარდაჭერას დაწესებულების ადმინისტრაციისგან სხვადასხვა თემებზე, მათ შორის შეფასების მექანიზმებსა და მიდგომებზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა თანდართული დოკუმენტებით;
- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- საგნების სილაბუსები;

- ადგილზე ვიზიტი - გასაუბრება სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან/სტუდენტებთან/კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

სტუდენტთა შეფასების გასაჩივრების პროცედურების ნაწილში პროგრამა საჭიროებს უფრო კონკრეტულ, დეტალურ და გამჭვირვალე განმარტებებს/აღწერას.

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- *არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის*

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
2,4. სტუდენტების შეფასება:	☐	X	☐	☐

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	X
	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	არ შეესაბამება მოთხოვნებს	☐

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან

ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში; მაგისტრანტებისა და დოქტორანტებისთვის უზრუნველყოფილია სამეცნიერო ხელმძღვანელობის გაწევა სათანადო ხარისხით.

3.1. სტუდენტთა საკონსულტაციო და მხარდამჭერი სერვისები

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებასა და კარიერულ განვითარებაზე კონსულტაციასა და მხარდაჭერას პროგრამაში ჩართული პირების ან/და დაწესებულების სტრუქტურული ერთეულების მიერ. ასევე, სტუდენტს აქვს შესაძლებლობა მისი სწავლების პროცესი იყოს მრავალფეროვანი და ამის შესახებ იღებს შესაბამის ინფორმაციასა და რეკომენდაციას პროგრამაში ჩართული პირების მიერ.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, შესაბამისი თანდართული დოკუმენტების, თბილისის თავისუფალ აკადემიაში სააკრედიტაციო ვიზიტის შედეგების, (შემდგომაში უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება) და წარმოდგენილი პროგრამის შესწავლისა და განვითარების საფუძველზე, გამოვავლინეთ ჩამოთვლილი გარემოებები:

პროგრამის მიზანია ხელი შეუწყოს სასწავლო პროცესში ინოვაციური მეთოდების დამკვიდრებას. პროგრამის პედაგოგების/მოწვეული პერსონალის კვალიფიკაცია ადეკვატურია მოსალოდნელი სწავლის შედეგების უზრუნველსაყოფად და სამართლებრივი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად.

სასწავლო/მოწვეული პერსონალი ცნობადია ეროვნულ აკადემიურ და პროფესიულ გარემოში. ამას მოაქვს წარმატებული პრაქტიკული და პროფესიული გამოცდილება, რაც პროგრამის განხორციელების ინოვაციური პროცესის ხელშემწყობი ასპექტი იქნება.

ნათლად და დეტალურად არის განმარტებული სტუდენტებისთვის საჭირო ინფორმაცია სასწავლო პროცესის შესახებ. სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების გამოკითხვისას, მათ დაადასტურეს, რომ შიდა სამართლებრივი აქტებით დადგენილი პროცედურები მათთვის ხელმისაწვდომი და ადვილად გასაგებია.

სტუდენტებს და კურსდამთავრებულებს კარგი და ინტენსიური კომუნიკაცია აქვთ პროგრამის აკადემიურ / მოწვეულ / ადმინისტრაციულ პერსონალთან როგორც ოფიციალური, ისე არაფორმალური საშუალებებით. სტუდენტებს სამუშაო საათებში ყოველთვის აქვთ შესაძლებლობა არაფორმალურად დაუკავშირდნენ აკადემიურ პერსონალს.

უნივერსიტეტის ადმინისტრაცია ზრუნავს ყველა საჭირო ინფორმაციის მიწოდებაზე, მათ შორის დასაქმების პერსპექტივების შესახებ.

სასწავლო პროცედურების დაგეგმვისა და განხორციელებისათვის არსებობს შესაბამისი ელექტრონული ბაზა. მათი საშუალებით სტუდენტებს ეძლევათ დეტალური ინფორმაცია სასწავლო პროცესის, სასწავლო პროცესის დაგეგმვის, აკადემიური მოსწრების გაუმჯობესებისა და კარიერული განვითარების შესახებ.

დაწესებულება სტუდენტებს აწვდის ინფორმაციას ადგილობრივი სამეცნიერო კონფერენციების შესახებ და მხარს უჭერს სტუდენტების მიერ ამ კონფერენციებზე განაცხადის შეტანას, ასევე ახორციელებს წარმატებული სტუდენტების წახალისების სხვადასხვა მეთოდებს.

სტუდენტები ძირითადად მონაწილეობენ ადგილობრივ კონფერენციებში, საქართველოს მასშტაბით. უსდ მხარს უჭერს თავის სტუდენტებს და საჭიროების შემთხვევაში მზადაა გასცეს შიდა (საუნივერსიტეტო) გრანტები.

უსდ-ს ასევე ჰყავს რამდენიმე პარტნიორი უნივერსიტეტი/დაწესებულება, სადაც სტუდენტებს დამატებით შეუძლიათ მონაწილეობა მიიღონ სხვადასხვა პროგრამებში/აქტივობებში, სტაჟირებაში, მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამას სჭირდება საერთაშორისო პარტნიორობის ძლიერი და რეალისტური პოლიტიკა, პროგრამის მიზნების მომავალი განვითარებისთვის.

პროგრამამ სტუდენტებს უნდა მიაწოდოს ინფორმაცია ადგილობრივი და საერთაშორისო ფონდების სტიპენდიების შესახებ და მხარდაჭერა გაუწიოს მათ, რათა ისწავლონ, როგორ შეიტანონ განაცხადები;

მნიშვნელოვანია წარმატებული სტუდენტების წახალისება მათი საერთაშორისო მობილობის აქტივობების დაფინანსებით ან თანადაფინანსებით.

პროგრამას სჭირდება პროაქტიული მობილობის პოლიტიკა - სტუდენტების მონაწილეობა საერთაშორისო მობილობის აქტივობებში, ან სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო აქტივობებში, მათ შორის კლასგარეშე აქტივობებში მთელი საქართველოს მასშტაბით, ასევე მსგავს აქტივობებში საზღვარგარეთ (მაგალითად, Erasmus+ პროგრამა).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა თანდართული დოკუმენტებით;
- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- საგნების სილაბუსები; პროგრამის ბიუჯეტი;
- ადგილზე ვიზიტი - გასაუბრება სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან/სტუდენტებთან/კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

პროგრამას სჭირდება პროაქტიული მობილობის პოლიტიკა - სტუდენტების მონაწილეობა საერთაშორისო მობილობის პროგრამებში, ან სხვადასხვა საერთაშორისო სამეცნიერო აქტივობებში, მათ შორის კლასგარეშე აქტივობებში მთელი საქართველოს მასშტაბით, ასევე მსგავს აქტივობებში საზღვარგარეთ (მაგალითად, Erasmus+ პროგრამა).

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- *არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის*

შეფასება

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
სტუდენტები და მათი მხარდაჭერის სერვისები	☐	X	☐	☐

3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

- სამეცნიერო ხელმძღვანელი, სამეცნიერო-კვლევითი კომპონენტის წარმატებით განხორციელებისთვის, სათანადოდ უჭერს მხარს მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს.
- სამაგისტრო და სადოქტორო პროგრამაზე სტუდენტებისა და ხელმძღვანელების თანაფარდობა უზრუნველყოფს სამეცნიერო ხელმძღვანელობის სათანადოდ განხორციელებას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აღწერეთ, გაანალიზეთ და შეაფასეთ საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან, თვითშეფასების ანგარიშის (SER), თანდართული დოკუმენტების და ადგილზე ვიზიტების შედეგად შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე.

მაგისტრანტების/დოქტორანტების ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებული მაჩვენებლები	
სამაგისტრო/სადოქტორო ნაშრომების რაოდენობა	
მაგისტრანტების/დოქტორანტების რაოდენობა	
თანაფარდობა	

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
3.2. მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა	☐	☐	☐	☐

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	X
	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	არ შეესაბამება მოთხოვნებს	☐

4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა

საგანმანათლებლო პროგრამის ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტურ და ეფექტიან ფუნქციონირებას და დასახული მიზნების მიღწევას.

4.1. ადამიანური რესურსები

➢პროგრამის პერსონალი შედგება კვალიფიციური სპეციალისტებისაგან, რომლებიც ფლობენ საჭირო კომპეტენციას, რათა დაეხმარონ სტუდენტებს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევაში;

➢ პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის მდგრად წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და მათზე დაკისრებული სხვა ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. რაოდენობრივი ინდიკატორები, რომლებიც დაკავშირებულია აკადემიურ/სამეცნიერო/ მოწვეულ პერსონალთან უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.

➢ პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისთვის საჭირო ცოდნა და გამოცდილება, ასევე შესაბამისი კომპეტენციები პროგრამის სწავლის სფეროში. ასევე, უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში.

➢პროგრამის სტუდენტები უზრუნველყოფილნი არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკადემიის სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული არიან როგორც აკადემიური, ასევე მოწვეული პერსონალი, რომლებსაც აქვთ შესაბამის სფეროში საჭირო საგანმანათლებლო გამოცდილება.

დაწესებულების მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, სამართლის საბაკალავროს პროგრამის განხორციელებაში ჩართულია 13 პროფესორი, მათ შორის 5 აფილირებული პროფესორი, 4 ასოცირებული პროფესორი, 8 ასისტენტი და 13 მოწვეული ლექტორი. პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდენობაა 25, ხოლო პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა 36-ია.

სამართლის საბაკალავრო პროგრამაზე ამჟამად არცერთი სტუდენტი არ არის ჩარიცხული. უსდ-ს მიერ წარმოდგენილ ბიუჯეტში მითითებული ინფორმაციით და გასაუბრებაზე ნათქვამი განმარტებებით, აკრედიტაციის შემთხვევაში 50 სტუდენტის მიღებას გეგმავენ. პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის და უნივერსიტეტის მიერ მისაღები სტუდენტების რაოდენობის თანაფარდობა ადეკვატური და საკმარისია პროგრამის მდგრადობისთვის. აღნიშნული მონაცემები ბაკალავრის საფეხურზე მისაღებ ინდიკატორად უნდა ჩაითვალოს. შესაბამისად, ეს თანაფარდობა საკმარისია პროგრამით დასახული მიზნების მისაღწევად.

აკადემიური პერსონალი უხვად არის დაკომპლექტებული დოქტორანტებით და შესაბამისი დარგის პრაქტიკოსი იურისტებით. აკადემიური პერსონალის რაოდენობა აღემატება მოწვეული პერსონალის რაოდენობას. ასოცირებულ პროფესორებს პროფესორები აჭარბებენ. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას; პროგრამის სილაბუსები და ინტერვიუს შედეგები ადასტურებს, რომ აკადემიური და მოწვეული პერსონალი მზადაა ჩაერთოს სტუდენტთა კონსულტაციისა და პროგრამის შემუშავების პროცესებში, ასევე პროგრამის ფარგლებში დაგეგმილ სხვადასხვა ღონისძიებებში.

აკადემიური პერსონალი აკადემიურ თანამდებობებს იკავებს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად - კონკურსის წესით. მოწვეული სპეციალისტები პროგრამაში შინაგანაწესის

მიხედვით არიან ჩართულები. საგანმანათლებლო პროგრამაში ჩართულ მოწვეულ პერსონალს გააჩნია საჭირო ცოდნა, გამოცდილება და კომპეტენცია პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების წარმოებისთვის. სამართლის საბაკალავრო პროგრამის ხელმძღვანელებს აქვთ კვალიფიციური ცოდნა და გამოცდილება, რათა განახორციელონ მიზნები და შედეგები. ისინი ჩართულნი არიან როგორც პროგრამის შემუშავების ჯგუფის საქმიანობაში, ასევე თვითშეფასების ჯგუფის მუშაობაში. ვინაიდან პროგრამა აკრედიტაციაზე პირველად არის წარდგენილი, აკადემიური პერსონალის ბრუნვის მაჩვენებლის შეფასება შეუძლებელია.

აკადემიის სენატმა 2021 წლის 17 ივლისის N19 დადგენილებით დაამტკიცა აფილირებული აკადემიური/აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საათობრივი დატვირთვის წესი, საბაკალავრო ნაშრომისა და პრაქტიკის ზედამხედველობის წესი, რომელიც ადგენს აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საათობრივ დატვირთვას. .

შევისწავლეთ პროგრამაში ჩართული აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პირადი საქმეები, სამეცნიერო-კვლევითი სტატისტიკა და დადგინდა, რომ მათი დიდი ნაწილი აქტიურად არის დაკავებული სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობით. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში მათ გამოაქვეყნეს სამეცნიერო ნაშრომები და მონაწილეობა მიიღეს სამეცნიერო ღონისძიებებში.

თუმცა აკადემიური პერსონალის ზოგიერთი წარმომადგენელი ნაკლებად აქტიურობს სამეცნიერო კვლევების მიმართულებით. წარმოდგენილი CV-ებიდან ჩანს, რომ ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში აკადემიური პერსონალის რამდენიმე წარმომადგენელს არ გაუკეთებია სამეცნიერო კვლევა და არ გამოუქვეყნებია კვლევითი ნაშრომი იმ სფეროში, რომელზეც ასწავლიან კურსებს, უმეტესობა მხოლოდ პრაქტიკულ საქმიანობას ეწევა. აკადემიური პერსონალი სათანადოდ აქტიური უნდა იყოს სამეცნიერო მიმართულებით.

პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა (მათ შორის აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალი)	**პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის რაოდენობა**	**მათ შორის პერსონალი დარგობრივი ექსპერტიზით**	**მათ შორის დოქტორის ხარისხის მქონე პერსონალი , დარგობრივი მიმართულებით.**	**მათ შორის აფილირებული აკადემიური პერსონალი**
აკადემიური პერსონალის საერთო რაოდნეობა	25			
პროფესორი:	13			5
ასოცირებული პროფესორი	4			
ასისტენტ პროფესორი	2			1
ასისტენტი	6			5
მოწვეული პერსონალი	13			–
სამეცნიერო პერსონალი				–

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიში
- საგანმანათლებლო პროგრამა
- პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების პირადი საქმეები
- პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის სამეცნიერო საქმიანობა;
- აკადემიის სენატმა 2021 წლის 17 ივლისის N19 დადგენილებით დაამტკიცა წესი „პროგრამის განვითარების ჯგუფის შექმნის შესახებ“ აფილირებული აკადემიური/აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საათობრივი დატვირთვის თაობაზე, საბაკალავრო ნაშრომისა და პრაქტიკული ზედამხედველობის წესი;
- თბილისის თავისუფალი აკადემიის რექტორის 2022 წლის 7 ოქტომბრის N57 ბრძანება.
- პროგრამის ბიუჯეტი.
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რეკომენდებულია აკადემიური პერსონალის სათანადო აქტიურობა სამეცნიერო სფეროში (კვლევების ჩატარება, კონფერენციებში მონაწილეობა და სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნება და ა.შ.)

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
4.1. ადამიანური რესურსები	☐	X	☐	☐

4.2 მაგისტრანტისა და დოქტორანტის ხელმძღვანელის კვალიფიკაცია

მაგისტრანტებს და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი/ხელმძღვანელები და, საჭიროების შემთხვევაში, თანახელმძღვანელი/ თანახელმძღვანელები, რომლებსაც აქვთ შესაბამისი სამეცნიერო-კვლევითი გამოცდილება კვლევის სფეროში.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აღწერეთ, გაანალიზეთ და შეაფასეთ საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისობა სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან, თვითშეფასების ანგარიშის (SER), თანდართული დოკუმენტების და ადგილზე ვიზიტების შედეგად შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე.

სადოქტორო/სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელების რაოდენობა	**ნაშრომის ხელმძღვანელები**	**მათ შორის სადოქტორო ხარისხის მქონე პერსონალი , დარგობრივი მიმართულებით.**	**მათ შორის აფილირებული აკადემიური პერსონალი**
სადოქტორო/სამაგისტრო ნაშრომების ხელმძღვანელების რაოდენობა			
პროფესორი:			
ასოცირებული პროფესორი			
ასისტენტ პროფესორი			
მოწვეული პერსონალი			–
სამეცნიერო პერსონალი			–

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
4.2 მაგისტრანტისა და დოქტორანტის ხელმძღვანელის კვალიფიკაცია	☐	☐	☐	☐

4.3 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

➢უსდ-მ რეგულარულად ატარებს პროგრამის პერსონალის მუშაობის შეფასებას და აანალიზებს შეფასების შედეგებს.
➢ უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე. ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკადემიაში მოქმედებს „მართვისა და შეფასების სისტემის ეფექტურობის მონიტორინგის მექანიზმები“, რომელიც შპს „თავისუფალი აკადემიის“ სენატის 2022 წლის 11 აპრილს N4 დადგენილებით დამტკიცდა. ეს დოკუმენტი აღწერს პერსონალის შეფასების სისტემას, მეთოდოლოგიას, კარიერული განვითარებისა და პროფესიული წინსვლის საკითხებს. აღწერილია შეფასების ეტაპები - შუალედური და საბოლოო შეფასებები. უზრუნველყოფილია უკუკავშირიც.

გარდა ამისა, აკადემიას გააჩნია შპს თბილისის თავისუფალი აკადემიის ხარისხის მართვის მექანიზმები და მათი შეფასების სისტემა, რაც დამტკიცებულია სენატის 2021 წლის 25 თებერვლის N3 დადგენილებით, რომელიც აღწერს აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სასწავლო და სამეცნიერო მუშაობის შეფასებას.

როგორც ინტერვიუდან გახდა ცნობილი, აკადემიაში აკადემიური/მოწვეული პერსონალის შეფასების სისტემა ინტეგრირებულია პროგრამულ დონეზე და სტუდენტებს კომპიუტერულ პროგრამაში შესვლის შესაძლებლობა მხოლოდ აღნიშნული შეფასების ფორმის შევსების შემდეგ აქვთ. შეფასება ანონიმურია და მისი შედეგები ეცნობება შესაბამის პერსონალს. გასაუბრებისას, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის უფროსმა დაადასტურა, რომ მიღებული შეფასებების შედეგები შეჯამებულია და მუშავდება, რის შემდეგაც აღნიშნული მონაცემები ეგზავნება შესაბამის პერსონალს. ხელმძღვანელთან გასაუბრებისას ასევე დადასტურდა, რომ აკადემიაში აქტიურად გამოიყენება კარიერული განვითარებისა და პერსონალის პროფესიული წინსვლის მექანიზმები, რაც ასევე ეფუძნება შიდა შეფასების შედეგებს.

აკადემიის სამეცნიერო ჟურნალი „აკადემლაბი“ გამოქვეყნებულია აკადემიის ოფიციალურ ვებგვერდზე; იგი მოიცავს მისი აკადემიური პერსონალის მცირე ნაწილის სამეცნიერო კონფერენციების პუბლიკაციებს. ეს შესაძლებლობა მნიშვნელოვანია სამართლის პროგრამის პერსონალისთვის, მომავალში სამეცნიერო კვლევით საქმიანობაში წახალისებისა და გააქტიურებისათვის .

პერსონალის პირადი საქმეების მიხედვით დგინდება, რომ აკადემიის რესურსების მიღმა, პერსონალის მცირე ნაწილს აქვს მუდმივი სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა, მათ შორის, ბოლო 5 წლის განმავლობაში. თუმცა, თანამშრომლების უმეტესობა არ ავლენს ასეთ აქტივობას. ეს გარემოება განსაკუთრებით საყურადღებოა, როდესაც საქმე აკადემიურ პერსონალს ეხება.

ბიუჯეტის მიხედვით, გათვალისწინებულია პროგრამის განმახორციელებელი და ადმინისტრაციული პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლებაზე გაწეული ხარჯები; ეს ბიუჯეტი დაყოფილია კონფერენციებში მონაწილეობის, კვალიფიკაციის ამაღლებისა და სხვადასხვა სამეცნიერო-კვლევითი ხარჯების მიზნებისთვის, - ჯამში შეადგენს 19000 ლარს.

მნიშვნელოვანია დაიგეგმოს ადგილობრივი თუ საერთაშორისო მნიშვნელობის სხვადასხვა სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიება, რომელშიც მონაწილეობას მიიღებს აკადემიის პერსონალი. სასურველია პერსონალის მონაწილეობა გაცვლით პროექტებსა და პროგრამებში, რაც ასევე დადებითად აისახება პროგრამის და პერსონალის აკადემიურ განვითარებაზე. აუცილებელია პერსონალი იყოს აქტიური სამეცნიერო-კვლევითი პუბლიკაციების კუთხით.

აკადემია რეგულარულად ატარებს პროგრამის პერსონალის მუშაობის შეფასებას და აანალიზებს შეფასების შედეგებს.

საგანმანათლებლო პროგრამებისა და სწავლის/სწავლების ხარისხის შესაფასებლად გამოიყენება შემდეგი მექანიზმები და ინსტრუმენტები:

- სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგი;
- საგანმანათლებლო პროგრამებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი მაჩვენებლების ანალიზი;
- შრომის ბაზრისა და დამსაქმებლის მოთხოვნების ანალიზი;
- კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი და ანალიზი;
- **სტუდენტების მიერ კურსების სემესტრული შეფასება და ანალიზი;**
- **სტუდენტების მიერ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სემესტრული შეფასება და ანალიზი;**
- სტუდენტების მიერ ადმინისტრიცასიის შეფასება და ანალიზი;
- სტუდენტების მიერ მომსახურების შეფასება და ანალიზი
- სტუდენტების მიერ ბიბლიოთეკის შეფასება და ანალიზი;
- კურსდამთავრებულების მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება და ანალიზი;
- დამსაქმებლების მიერ საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასება და ანალიზი;
- ლექციაზე დასწრება/კოლეგების შეფასება;
- ელექტრონული სწავლა/სწავლების პროცესის შეფასება და ანალიზი;

- საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლის შედეგების შეფასება;
- გარე კოლეგიალური შეფასება.

ძირითადი ინსტრუმენტები, რომლებიც გამოიყენება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შესაფასებლად, არის შემდეგი მექანიზმები:

- სტუდენტების მიერ კურსების სემესტრული შეფასება და ანალიზი;
- სტუდენტების მიერ აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სემესტრული შეფასება და ანალიზი;
- ლექციაზე დასწრება/კოლეგების შეფასება;
- ელექტრონული სწავლა/სწავლების პროცესის შეფასება და ანალიზი;
- გარე კოლეგიალური შეფასება.

სამართლის პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, აკადემიის ხარისხის მართვის სამსახური რეგულარულად აფასებს საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საგანმანათლებლო და კვლევით საქმიანობას, რისთვისაც აფასებს აკადემიური და მოწვეული პერსონალის პროგრესს, მათი სასწავლო კურსების სასწავლო და კვლევით პროცესს წინასწარ დადგენილი პროცედურებისა და კრიტერიუმების შესაბამისად. „თბილისის თავისუფალიაკადემიის ხარისხის მართვის სამსახურის ანგარიშის“ საფუძველზე შეგვიძლია დავასკვნათ, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აქტიურია პროგრამის ადმინისტრირების დროს. ხარისხის შეფასების ინსტრუმენტები გამოიყენება სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომი სერვისების ეფექტურობის შესაფასებლად, ინდივიდუალური კონსულტაციებისა და აკადემიური და მოწვეული პერსონალის მიერ მოწოდებული უკუკავშირის ხარისხის შესაფასებლად. სწავლა/სწავლების პროცესის შესაფასებლად ასევე გამოიყენება კოლეგიური დასწრება ლექციებსა და სემინარებზე, რის შესახებაც ლექტორი წინასწარ არის ინფორმირებული და ეგზავნება შეფასების კრიტერიუმები. აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასების ეს ბოლო მექანიზმი გამოიყენება მათი პედაგოგიური საქმიანობის შესაფასებლად. რაც შეეხება კვლევითი სამუშაოს შეფასებას, აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური იყენებს შეფასების სხვა ზემოაღნიშნულ ინსტრუმენტებს. ხარისხის მართვის სამსახურის მიერ შეფასება ხორციელდება ყოველ სემესტრში. შეფასება შეიძლება განხორციელდეს სრულად ან სელექციურად.; შეფასების შედეგები კონფიდენციალურია აკადემიის სხვა პერსონალისთვის. ამრიგად, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასება მოიცავს მათი სასწავლო და კვლევითი მუშაობის შეფასებას.

თბილისის თავისუფალი აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური აფასებს აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს კმაყოფილების კვლევის გამოყენებით, რომელიც წარმოდგენილია აკრედიტაციის დოკუმენტებში (იხ. დანართი #12). თვითშეფასების ანგარიშის, პერსონალის კმაყოფილების გამოკითხვებისა და ინტერვიუს შედეგების მიხედვით, აკადემია მუდმივად ზრუნავს პერსონალის კვლევითი საქმიანობის ხელშეწყობაზე, სტუდენტური სამეცნიერო კონფერენციების ორგანიზებაზე, აკადემიის პროფესორ-მასწავლებლების ნაშრომების, მონოგრაფიების, სტატიების, სახელმძღვანელოების და დამხმარე სახელმძღვანელოების გამოცემასა და ბეჭდვაზე. პერსონალის მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელების ხელშემწყობი მატერიალური და ფინანსური რესურსები გათვალისწინებულია ბიუჯეტში და ასევე სტრატეგიულ განვითარებისა და სამოქმედო გეგმებში. შეფასების შედეგები

მხედველობაში მიიღება პერსონალის დაწინაურებისას, წახალისების მექანიზმებისთვის და გამოიყენება მათი პროფესიული სრულყოფისთვის.

როგორც თვითშეფასების ანგარიშშია აღწერილი, აკადემია ატარებს სხვადასხვა სახის ტრენინგ კურსებს, კერძოდ, უახლოეს წარსულში ჩატარდა:

- 17.11.2022 - ტრენინგი - „წარმატების პირველი გასაღები ცხოვრებაში“;
- 12.10.2022 - ტრენინგი - „როგორ გამოვიყენოთ პროგრამა Turnitin“;
- 22.09.2022 - საინფორმაციო შეხვედრა „ანტიპლაგიატის პროგრამა Turnitin“-ზე.
- 21.07.2022 - ტრენინგი - „სამეცნიერო ბაზების გამოყენება“;
- 06.07.2022 - ტრენინგი „როგორ მოვემზადოთ გასაუბრებისთვის“;
- 27.06.2022 - ვებინარი „საერთაშორისო სამშენებლო სამართალი“;
- 17.06.2022 - ტრენინგი - მწვანე ეკონომიკა;
- 10.06.2022 - საჯარო ლექცია „საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტები და მათი როლი საზოგადოების განვითარებაში“;
- 07.06.2022 - ტრენინგი „სამუშაოს ძიების მექანიზმები“;
- 03.06.2022 - საჯარო ლექცია „საქართველოს ეკონომიკური დიპლომატია“;
- 30.05.2022 - ტრენინგი „როგორ დავწეროთ CV და სამოტივაციო წერილი“;
- - ტრენინგი - EIFL მონაცემთა ბაზებზე დისტანციური წვდომა;
- 29.04.2022 - "PR" ტრენინგი;
- 15.04.2022 - ტრენინგი "იცოდე შენი უფლებები კომუნიკაციის სფეროში";
- 13.04.2022 - საჯარო ლექცია „საზოგადოება და თვითმმართველობა“;
- 31.03.2022 - ტრენინგი "მონაცემთა ვიზუალიზაცია";
- 10.03.2022 - საინფორმაციო შეხვედრა ბიბლიოთეკით სარგებლობის წესების შესახებ;
- 16.12.2021 - ტრენინგი "რა არის თანამედროვე მარკეტინგი?";
- 27.10.2021 - ტრენინგი „შავი პიარის ელემენტების გამოყენება ეკლექტიკურ მასმედიაში“;
- 19.10.2021 - ტრენინგი „ენა, აზროვნება და თანამედროვე ადამიანი“;
- 16.09.2021 - ტრენინგი „სტრატეგიული დაგეგმვა ბოსტონის საკონსულტაციო ჯგუფის მატრიცაზე დაყრდნობით“;
- 09.06.2021 - ტრენინგი „პლაგიატის შესახებ ცნობიერების ამაღლება“;
- 29.05.2021 - ტრენინგი „ჰიბრიდული სწავლების გამოწვევები საუნივერსიტეტო სივრცეში“.
- 28.05.2021– ტრენინგი „ჰიბრიდული სწავლების გამოწვევები საუნივერსიტეტო სივრცეში“.
- 14.05.2021 - ტრენინგი "კორუფცია და ხალხი: მიზეზები, შედეგები, კონტროლი";
- 02.03.2021 - ტრენინგი „ლიდერის თვითშეფასების როლი “;

- 25.02.2021 - ტრენინგი „რა გვიბიძგებს წინ“;
- 08.02.2021 - ტრენინგი "მისიის განცდა";
- 15.01.2021 - ტრენინგი "XXI საუკუნე და ბიზნესის ფემინიზაცია".

აქედან გამომდინარეობს, რომ აკადემია უზრუნველყოფს აუცილებელ პირობებს აკადემიური და მოწვეული პერსონალის სამეცნიერო, კვლევითი, შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისთვის. მიუხედავად იმისა, რომ აკადემია აკადემიური და მოწვეული პერსონალის საერთაშორისო პროექტებსა და კვლევებში მონაწილეობას ნელნელა უწყობს ხელს, აკადემიას მაინც აქვს საერთაშორისო ურთიერთობებისა და თანამშრომლობების მრავალი ინდიკატორი, რაც ქმნის პოტენციალს შემდგომი განვითარებისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

თვითშეფასების ანგარიში;

- სამართლის საბაკალავრო პროგრამა.
- პერსონალის კვლევითი საქმიანობა.
- თბილისის თავისუფალი აკადემიის ხარისხის მართვის სამსახურის ანგარიში 2020-2021
- პერსონალის კმაყოფილების შესწავლის შედეგები
- ინტერვიუს შედეგები.
- პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალისა და მოწვეული ლექტორების პირადი საქმეები
- „მართვისა და შეფასების სისტემის ეფექტურობის მონიტორინგის მექანიზმები“ , რომელიც დამტკიცებულია შპს „თავისუფალი აკადემიის“ სენატის 2022 წლის 11 აპრილის N4 დადგენილებით.
- შპს „თბილისის თავისუფალი აკადემიის“ ხარისხის მართვის მექანიზმები და მათი შეფასების სისტემა, რომელიც დამტკიცებულია სენატის 2021 წლის 25 თებერვლის N3 დადგენილებით.
- შპს „თბილისის თავისუფალი აკადემიის“ ხარისხის მართვის სამსახურის დებულება, - დამტკიცებული სენატის 2022 წლის 18 აპრილის N5 დადგენილებით.
- პროგრამის ბიუჯეტი

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
4.3. აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება	X	☐	☐	☐

4.4. მატერიალური რესურსი

პროგრამა უზრუნველყოფილია საჭირო ინფრასტრუქტურით, სასწავლო სფეროს შესაბამისი საინფორმაციო რესურსებით და პროგრამის სწავლის შედეგების მისაღწევად საჭირო ტექნიკური აღჭურვილობით.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამა უზრუნველყოფილია საჭირო ინფრასტრუქტურით და აღჭურვილია თანამედროვე ტექნოლოგიებით. საკლასო ოთახს აქვს კომპიუტერი და პროექტორი.

წარმოდგენილი პროგრამა უზრუნველყოფილია იმიტირებული სასამართლო დარბაზით, რომელიც ახდენს სასამართლოს რეალური გარემოს სიმულაციას, რათა სტუდენტებს მისცეს შესაძლებლობა, გამოიყენონ ცოდნა პრაქტიკაში, სასწავლო პროცესში პრაქტიკული კომპონენტების ჩართვით.

პროგრამა უზრუნველყოფს პროგრამის სასწავლო შედეგების მისაღწევად საჭირო ინფრასტრუქტურას და ტექნიკურ აღჭურვილობას.

მატერიალური რესურსები - საგანმანათლებლო პროცედურების დაგეგმვისა და განხორციელებისთვის არსებობს შესაბამისი ელექტრონული მონაცემთა ბაზა. მათი მეშვეობით, სტუდენტები უზრუნველყოფილნი არიან სასწავლო პროცესის შესახებ დეტალური ინფორმაციით.

ბიბლიოთეკა - სტუდენტებისთვის ხელმისაწვდომია ბიბლიოთეკის სივრცე, კომპიუტერული სასწავლო კუთხე. უნივერსიტეტის ბიბლიოთეკა მულტი-პროფილურ ლიტერატურას მოიცავს.

ბიბლიოთეკიდან ასევე ხელმისაწვდომია ონლაინ ლიტერატურა და ქართული სამართლებრივი სისტემის მონაცემთა ბაზები, ონლაინ მონაცემთა ბაზებზე სრული წვდომა სტუდენტს აძლევს საუკეთესო შესაძლებლობას ისწავლოს და ჩაატაროს კვლევა, გამოიყენოს ყოვლისმომცველი უცხოური წყაროები და გამოიყენოს ისინი სასწავლო განვითარებაში.

ბიბლიოთეკის ელექტრონული კატალოგი მოქნილია. სტუდენტებს ასევე შეუძლიათ თავად გამოიყენონ წიგნები. ბიბლიოთეკარი ამარტივებს წიგნების გადანაწილებას.

სილაბუსების შემოწმებისას დარგის ექსპერტებმა შემთხვევითობის პრინციპით შეარჩიეს რამდენიმე წიგნი სხვადასხვა კურსიდან. თითოეული მათგანი მოიძებნა ბიბლიოთეკაში. ელექტრონული წიგნები განთავსებულია უნივერსიტეტის ელექტრონულ პორტალზე და ხელმისაწვდომია სტუდენტებისთვის.

რომ შევაჯამოთ, ყველა აღნიშნული ძირითადი ფაქტორი, საკმარის ინფრასტრუქტურასა და რესურსებთან ერთად, წარმოადგენს მხარდამჭერ არგუმენტებს, იმისათვის, რომ საბაკალავრო პროგრამის ამოცანები რეალისტურად და მიღწევადად იქნეს აღქმული.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა თანდართული დოკუმენტებით;
- საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- ადგილზე ვიზიტი - გასაუბრება სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარესთან/სტუდენტებთან/კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
4.4. მატერიალური რესურსები	X	☐	☐	☐

4.5. პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად შესაძლებელია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

პროგრამის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიზანშეწონილი ჩანს და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს. პროგრამის ბიუჯეტი, არსებითად იფარება სტუდენტების სწავლის საფასურით. რეალურად ფარავს პროგრამის განხორციელებისთვის გაწეულ პირდაპირ ხარჯებს/აკადემიური პერსონალის ანაზღაურებას/მატერიალური წახალისებას/პროგრამის პერსონალის მივლინების ხარჯებს/მივლინებებს ქვეყნის შიგნით და საზღვარგარეთ; პროგრამის განმახორციელებელი/ადმინისტრაციული პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების ხარჯებს/სხვადასხვა სემინარებსა და კონფერენციებზე აკადემიური პერსონალის მონაწილეობის ხარჯებს/სამეცნიერო კვლევების/ელექტრონული მონაცემთა ბაზების ხარჯებს/ბიბლიოთეკის ხარჯს/წიგნებს და პერიოდულ გამოცემებს.

თუ პროგრამას აქვს ამბიცია საკმარისად კონკურენტუნარიანი იყოს ეროვნულ/რეგიონულ/საერთაშორისო დონეზე, ბიუჯეტის გაზრდა , ჩვენი აზრით, აუცილებელი იქნება გრანტების ან დაფინანსების სხვა გზების გათვალისწინებით.

პროგრამის შემუშავება აუცილებლად გულისხმობს ბიუჯეტის შემუშავებას, რამეთუ აკადემიის მხარდაჭერა, როგორც ეს ინტერვიუების დროს აღინიშნა, არის მნიშვნელოვანი საბაკალავრო პროგრამის სამომავლო მდგრადობისთვის. დამატებითი ბიუჯეტი უნდა იყოს ადაპტირებული/დაკავშირებული სამომავლო განვითარების მიზნებთან, ზოგიერთი მათგანი ნახსენები იყო ინტერვიუების დროს ან/და შემოთავაზებულია ამ ანგარიშში (მაგალითად, პროგრამასთან დაკავშირებული საერთაშორისო სტრატეგიის გაძლიერება/სტუდენტების საერთაშორისო პროგრამების გააქტიურება/კურსების შემოღება ინგლისურ ენაში/საერთაშორისო მოწვეული პერსონალის ჩართულობის გაზრდა).

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- კომპონენტის მტკიცებულებები/ინდიკატორები შესაბამისი დოკუმენტებისა და ინტერვიუს შედეგების ჩათვლით

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სხვა საბიუჯეტო ხაზების შემოღება, სადაც კონკრეტულად იქნება აღნიშნული სტუდენტების მხარდაჭერა ეროვნულ და საერთაშორისო აქტივობებში/პროგრამებში, როგორიცაა, მაგალითად, იმიტირებული სასამართლოები ან სხვა სახის აქტივობები.

- იგივე რჩევა შეეხება მოწვეულ საერთაშორისო პერსონალს.

- შეიმუშავეთ უფრო კონკრეტული მარკეტინგის ბიუჯეტის სტრატეგია.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
4,5. პროგრამის/ფაკულტეტის /სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა	x		☐	☐

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	x
	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	არ შეესაბამება მოთხოვნებს	☐

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი

სწავლების ხარისხის გასაუმჯობესებლად, პროგრამა იყენებს ხარისხის შიდა და გარე უზრუნველყოფის სერვისებს და აგრეთვე, პერიოდულად ახორციელებს პროგრამის მონიტორინგსა და გადახედვას. ხდება საჭირო ინფორმაციის მოპოვება, გაანალიზება და გამოყენება ინფორმირებული გადაწყვეტილების მისაღებად და პროგრამის გასავითარებლად.

5.1. შიდა ხარისხის შეფასება

პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს უსდ-ის ხარისხის შიდა უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების პროცესის განხორციელების დროს. პროგრამის პერსონალი იყენებს ხარისხის უზრუნველყოფის შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

თვითშეფასების ანგარიშის (SER), თანდართულ დოკუმენტებსა და ადგილზე ვიზიტზე შეგროვებული ინფორმაციის საფუძველზე, ექსპერტთა ჯგუფის წევრებმა შეაფასეს თავისუფალი აკადემიის შიდა ხარისხის მექანიზმები და მათი გამოყენება წარმოდგენილ პროგრამაში.

აკადემიაში ხარისხის შიდა მექანიზმები გათვალისწინებულია შიდა ხარისხის სამსახურის დებულებაში, საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიაში, ხარისხის მექანიზმების დებულებასა და მათი შეფასების სისტემაში. ხარისხის მართვის სამსახურის ანგარიშის მიხედვით (დანართი 11), ხარისხის მართვის სისტემა უზრუნველყოფს აკადემიის საქმიანობის ხარისხის შეფასებას და განვითარებას ყველა მიმართულებით - საგანმანათლებლო პროგრამები და სასწავლო პროცესი, ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სტუდენტების მომსახურება, ინტერნაციონალიზაცია, კვლევა, ორგანიზაციული მართვა და წვლილი საზოგადოების განვითარებაში. ხარისხის მართვის სისტემა ეფუძნება PDCA ციკლს. პროგრამის პერსონალი თანამშრომლობდა ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა სამსახურთან პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შექმნისა და შეფასების შედეგების გაანალიზებისას.

აკადემიის წარმომადგენლების განმარტებით, საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავდა პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ჯგუფის მიერ, რომელიც შეიქმნა აკადემიის რექტორის ბრძანებით. სამართლის საბაკალავრო პროგრამა დაიგეგმა და შემუშავდა შრომის ბაზრის კვლევისა და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესაბამისად. მაგალითად, საგანი ინოვაციების სამართალი მომზადდა და პროგრამაში ჩასმული იყო დამსაქმებლების მოსაზრებების საფუძველზე. ჩართულები იყვნენ აკადემიის სტუდენტები და კურსდამთავრებულებიც. სამუშაო პროცესში ჯგუფმა სამართლის საბაკალავრო პროგრამა შეადარა სხვა ქართულ და უცხოურ პროგრამებს. უცხოური პროგრამები შეირჩა ძირითადად საერთო სამართლის მქონე ქვეყნებიდან, კერძოდ, Queen Mary's College-დან. როგორც ჯგუფის წევრებმა განმარტეს, მათ ეს კოლეჯი შეარჩიეს სამართლის პროგრამასთან დაკავშირებული ისტორიის გამო. კოლეჯმა სამართლის პროგრამის განხორციელება მხოლოდ 50 სტუდენტით დაიწყო და ეტაპობრივად განავითარა. ასე რომ, განვითარების ეს პროცესი, სწავლების მეთოდოლოგია, ხარისხის მექანიზმები, აკადემიისთვის საინტერესო საკითხი იყო.

ვინაიდან აღნიშნული ჯგუფი არის მუდმივი ორგანო და ის პასუხისმგებელია პროგრამის შემუშავებაზე, ამ ჯგუფსაც წარედგინება სტუდენტების, აკადემიური და მოწვეული პერსონალის შეფასება.

მუშაობის პროცესში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა აკრედიტაციის სტანდარტებისა და პროცედურების, აკადემიის ხარისხის შიდა და გარე მექანიზმების შესახებ და ა.შ. კონსულტაცია გაიარა ამ ჯგუფთან და პროგრამის შესრულებაში ჩართულ პერსონალთან .
დოკუმენტაციისა და გასაუბრების შედეგების მიხედვით, სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დაგეგმვა-შემუშავების პროცესი აკადემიის შინაგანაწესის შესაბამისად ჩატარდა. აკადემიამ გაწია შესაბამისი აქტივობები, პანდემიის დროს, სასწავლო პროცესის ელექტრონულად განხორციელების მიზნით, მათ შორის, ბიბლიოთეკის რესურსების ადაპტირების მიმართულებით, რათა ეს სტუდენტებისა და პერსონალისთვის ხელმისაწვდომი ყოფილიყო ონლაინ რეჟიმში. თუმცა შესაბამის მეთოდოლოგიასა თუ რაიმე სახის რეგულაციასთან დაკავშირებით რაიმე დოკუმენტი აკადემიას არ წარმოუდგენია.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და თანდართული დოკუმენტაცია
- უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი დამატებითი დოკუმენტაცია
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

- რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

- არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	**შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**	**არ შეესაბამება მოთხოვნებს**
5.1. შიდა ხარისხის შეფასება	X	☐	☐	☐

5.2. გარე ხარისხის შეფასება

საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

აკადემია გარე ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმებს იყენებს კანონმდებლობის შესაბამისად. იგი გადის აკადემიაში არსებული პროგრამების აკრედიტაციის პროცესს. როგორც თვითშეფასების ანგარიშშია ნახსენები და როგორც აკადემიის წარმომადგენლებმა გასაუბრებისას აღნიშნეს, სამართლის საბაკალავრო პროგრამა შეფასდა გარე ექსპერტების მიერ. გარე შეფასების ამსახველი დოკუმენტაცია არ იყო წარმოდგენილი არც თვითშეფასების ანგარიშში და არც დამატებით წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში. შესაბამისად, ექსპერტთა ჯგუფს არ ჰქონდა შესაძლებლობა ეს წაეკითხა და გამოევლინა თუ რა სახის რეკომენდაციები გასცეს ექსპერტებმა. მართალია, თვითშეფასების ჯგუფის წევრებმა ახსენეს რომ გარე ექსპერტების ჩართულობა და მათი რეკომენდაციები ძალიან სასარგებლო იყო პროგრამის შემუშავების პროცესში, თუმცა, საინტერესო იქნებოდა, რომ გვქონოდა ამ გარე ექსპერტების მოსაზრებისა და რეკომენდაციების წაკითხვის შესაძლებლობა, რომ შეგვეფასებინა რამდენად აისახა ისინი პროგრამის შემუშავების პროცესში. ეს არის აკრედიტაციის სტანდარტებით გათვალისწინებული ხარისხის უზრუნველყოფის არასავალდებულო მექანიზმი. მაგრამ, თუკი საგანმანათლებლო დაწესებულებება იყენებს ამ მექანიზმს და აცხადებს, რომ გამოიყენა - შესაბამისი მტკიცებულება უნდა წარმოადგინოს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და თანდართული დოკუმენტაცია
- უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი დამატებითი დოკუმენტაცია
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

რეკომენდებულია, გარე შეფასების დოკუმენტის წარდგენა, რომელიც ნახსენებია თვითშეფასების ანგარიშში და რომელიც დასახელდა გასაუბრების დროს.

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

არასავალდებულო რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
5,2. გარე ხარისხის შეფასება	☐	X	☐	☐

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული განხილვა

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული, ადმინისტრაციული,
დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით, ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის გზით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

პროგრამის დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების რეგულაციის თანახმად, ხარისხის მართვის სამსახური პროგრამის განვითარების მიზნით ატარებს გამოკითხვებს, ხარისხის უზრუნველყოფის ინსტრუმენტებზე/გამოკითხვებზე/ინტერვიუებზე დაყრდნობით>
სამსახურის ანალიზი (ანგარიში) და რეკომენდაციები წარედგინება აკადემიის სენატს, შემდგომი რეაგირებისთვის.
პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული განხილვა ტარდება აკადემიური, მოწვეული, ადმინისტრაციული პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულებისა და დამსაქმებლების ჩართულობით, ინფორმაციის სისტემატური შეგროვებისა და ანალიზის გზით. როგორც ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების დოკუმენტი განსაზღვრავს, ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური უზრუნველყოფს სტუდენტების აკადემიური შედეგების მონიტორინგს ყოველი სემესტრის ბოლოს. პროგრამა, თითოეული საგანი, თითოეული ლექტორი ფასდება სტუდენტების მიერ. პროგრამის მოდერნიზაციის უზრუნველყოფის მიზნით შეფასების შედეგების ანალიზის საფუძველზე ხდება პროგრამის შესწორება/ადაპტირება; სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დაგეგმვისა და შემუშავებისას, პროგრამის დამსაქმებლები და სხვა პროგრამის კურსდამთავრებულებიც იყვნენ ჩართულნი. როგორც გასაუბრებისას აღინიშნა, კურსდამთავრებულთა ძირითადი მოთხოვნა იყო ინგლისური ენის კომპონენტის გაძლიერება პროგრამის სასწავლო გეგმაში. იგივე მოთხოვნა იყო ნახსენები დამსაქმებლების მიერ.
მონიტორინგის პროცესისთვის, აკადემიას აქვს სპეციალური კითხვარის ფორმები. სტუდენტები აფასებენ არამხოლოდ პროგრამებს, აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალსა და საგნებს, არამედ ადმინისტრაციულ სერვისებს, ინფრასტრუქტურას, სტუდენტების ჩართულობას კვლევებში. აკადემიას ცალკე კითხვარის ფორმა აქვს სტუდენტთა ზოგადი კმაყოფილების შეფასებისთვის, ასევე აკადემიური და მოწვეული პერსონალის კმაყოფილების კვლევისთვის. პროგრამების სწავლის შედეგებს აფასებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური და შესაბამისი პროგრამის ფაკულტეტი, სხვადასხვა გამოკითხვისა და მონაცემების საფუძველზე. სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი და პროცესი განსაზღვრულია შინაგანაწესით, მაგრამ აკადემიას არ აქვს მოწოდებული სამართლის საბაკალავრო პროგრამისთვის სწავლის შედეგების რუკა ან შკალა .

პროგრამის შემუშავების პროცესში ჩართულნი იყვნენ დამსაქმებლები. მათ ახსენეს, რომ ითანამშრომლობენ აკადემიასთან სამართლის საბაკალავრო პროგრამის ფარგლებში, თუკი სტუდენტებს ექნებათ ის უნარები და კომპეტენციები, რისი მოლოდინიც აქვთ.
რამდენადაც პროგრამა ახლად შემუშავებულია, სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა იყო უზრუნველყოფილი. მაგრამ აკადემიის მთავარი გამოწვევა პროგრამის უწყვეტი განვითარებაა, რადგან საქართველოს საგანმანათლებლო ბაზარზე ბევრი უნივერსიტეტია, რომლებიც დაინტერესებულ მხარეებს სამართლის პროგრამებს სთავაზობენ. როგორც პროგრამის კოორდინატორებმა და თვითშეფასების ჯგუფმა არაერთხელ აღნიშნეს, მათ სურთ შექმნან პროგრამა, რომელიც გამოუშვებს კონკურენტუნარიან პროფესიონალებს. სწორედ ამიტომ დასახელდა დამსაქმებელთა მიერ მოთხოვნილი სხვადასხვა საგნები. მათ შორის აღინიშნა ინოვაციების კანონი. ლექტორებთან და პროგრამის კოორდინატორებთან სილაბუსების განხილვისას გამოვლინდა, რომ ეს სთავაზობს კანონის ახალ დარგს სტუდენტებს და საკმაოდ რელევანტურია დღევანდელობაში. ასე რომ, გონივრული იქნება, თუ აკადემია ჩაატარებს შრომის ბაზრის კვლევას ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების კანონმდებლობის გათვალისწინებით და განაგრძობს სასწავლო გეგმების შემდგომ განვითარებას ამ მიმართულებით, ძირითადი საგნების პარალელურად. ეს შეიძლება მართლაც ინოვაციური იყოს სტუდენტებისთვის, რადგან ტექნოლოგიურ ეპოქაში, სადაც ადამიანთა ყოველდღიურ ურთიერთობებზე საკმაოდ დიდ გავლენას ახდენს მუდმივად განვითარებადი ტექნოლოგიები, ადვოკატებისთვის ახალი გამოწვევები სულ უფრო და უფრო იჩენს თავს.
აკადემიის შიდა დებულება და ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემა გონივრულად უზრუნველყოფს პროგრამის შემდგომ განვითარებას, თუკი შესაბამისი მექანიზმები პერიოდულად იქნება გამოყენებული პროგრამის განვითარებისთვის ისე, რომ ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურმა და პროგრამის შემუშავების ჯგუფმა დააფიქსირონ შრომის ბაზრის მთავარი გამოწვევები და აქციონ ისინი პროგრამის პრეფერენციად.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები:

- თვითშეფასების ანგარიში და თანდართული დოკუმენტაცია
- უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი დამატებითი დოკუმენტაცია
- ინტერვიუს შედეგები

რეკომენდაციები:

- *რეკომენდაციები, რომლებიც დაწესებულებამ უნდა გაითვალისწინოს სტანდარტის კომპონენტის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად*

რჩევები პროგრამების განვითარებისთვის

გონივრული იქნება, თუ აკადემია ჩაატარებს შრომის ბაზრის კვლევას ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების კანონმდებლობის გათვალისწინებით და განაგრძობს სასწავლო გეგმების შემდგომ განვითარებას ამ მიმართულებით, ძირითადი საგნების პარალელურად.

შეფასება

გთხოვთ შეაფასოთ პროგრამის შესაბამისობა კომპონენტთან

კომპონენტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება	X	☐	☐	☐

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	X
	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	☐
	არ შეესაბამება მოთხოვნებს	☐

დანართი დოკუმენტაცია (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)
უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების სახელწოდება, საფეხური:

პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობა

შეფასება სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ შეესაბამება მოთხოვნებს
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	**X**	☐	☐	☐
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	X	☐	☐	☐
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	☐	**X**	☐	☐
4. სასწავლო რესურსებით უზრუნველყოფა	X	☐	☐	☐
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობანი	**X**	☐	☐	☐

ხელმოწერები:

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარე

სახელი სრულად, ხელმოწერა

ანა პატრიცია ფრანს კლებე

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

გიორგი მახარობლიშვილი

სოფიო უგრეხელიძე

სახელი სრულად, ხელმოწერა

თათია უბერი

სახელი სრულად, ხელმოწერა

ეკა კაველიძე